

2008. január 16., szerda

Gyermekjogi stratégia

P6_TA(2008)0012

Az Európai Parlament 2008. január 16-i állásfoglalása: az EU gyermekjogi stratégiája felé (2007/2093(INI))

(2009/C 41 E/04)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkének (2) bekezdésére,
- tekintettel a 2007. június 21–22-i brüsszeli Európai Tanácsnak a szerződés reformjának eljárásáról szóló elnökségi következtetéseire,
- tekintettel a Lisszaboni Szerződés 1. cikk (4) bekezdése által bevezetett, az Európai Unióról szóló szerződés új 3. cikkére, amely kimondja, hogy „az Unió küzd [...] a megkülönböztetés ellen, és előmozdítja [...] a gyermekek jogainak védelmét”, és megállapítja, hogy „a világ többi részéhez fűződő kapcsolataiban az Unió [...] hozzájárul [...] az emberi jogok, különösen pedig a gyermekek jogainak védelméhez”,
- tekintettel a 2007. október 19-i lisszaboni kormányközi konferencia lezárásaképpen az állam- és kormányfők által hozott határozatra, mely szerint jogilag kötelező erővel kell felruházni az Európai Unió Alapjogi Chartáját⁽¹⁾, amelynek kifejezetten a „gyermekek jogaival” foglalkozó 24. cikke egyebek mellett megállapítja, hogy „mind a közhatalóságok, mind a magánintézmények gyermekekkel kapcsolatos tevékenységeiben elsődleges szempontként a gyermekek mindenek felett álló érdekét kell érvényesíteni”,
- tekintettel az Unió határozatára, mely szerint csatlakozik az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok védelméről szóló, 1950. évi európai egyezményhez, amely az egyezmény be nem tartása esetére szankciókat irányoz elő,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Közgyűlése által 1989. november 20-án a gyermekek jogairól elfogadott ENSZ-egyezményre és annak fakultatív jegyzőkönyveire,
- tekintettel az 1994 szeptemberében Kairóban tartott Nemzetközi Népesedési és Fejlesztési Konferencián elfogadott ENSZ cselekvési programra,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének létrehozásáról szóló, 2007. február 15-i 168/2007/EK tanácsi rendeletre⁽²⁾,
- tekintettel a Bizottság 2006. július 4-i, „Az EU gyermekjogi stratégiája felé” című közleményére (COM(2006)0367),
- tekintettel a szülőjük által jogellenesen külföldre vitt gyermekek ügyeivel foglalkozó európai parlamenti közvetítő 2007. március 1-jei előrehaladási jelentésére, amely a gyermekek szülők általi jogellenes elvitelével kapcsolatos ügyek számának drasztikus emelkedésére hívja fel a Bizottság, a Parlament és más intézmények figyelmét,
- tekintettel a Save the Children és a Plan International által a Bizottság fenti „Az EU gyermekjogi stratégiája felé” című közleménye kapcsán kezdeményezett konzultáció eredményeire⁽³⁾,
- tekintettel az ugyanannak a közleménynek a közzétételét követően a Bizottság által létrehozott gyermekjogi fórumra, amely első ízben 2007. június 4-én, Berlinben ült össze,

⁽¹⁾ HL C 303., 2007.12.14., 1. o.

⁽²⁾ HL L 53., 2007.2.22., 1. o.

⁽³⁾ http://www.savethechildren.net/alliance/where_we_work/europegrp_haveyoursay.html.

2008. január 16., szerda

- tekintettel az első fórum alkalmával 2007. június 4-én Berlinben elfogadott politikai nyilatkozatra, amely ismételten kinyilvánítja az arra irányuló szándékot, hogy az Európai Unió belső és külső politikáiban rendszerszerűen figyelembe vegyék a gyermekek jogait,
 - tekintettel az Európai Parlament 2006. június 14-i, „Megkülönböztetés-mentesség és esélyegyenlőség mindenki számára – keretstratégia” című állásfoglalására ⁽¹⁾,
 - tekintettel az EU Alapjogi Szakértői Hálózatának „A gyermekek jogainak végrehajtása az Európai Unióban” című, 2006. május 25-i, 4. számú tematikus feljegyzésére ⁽²⁾,
 - tekintettel az ENSZ főtitkárának a gyermekek elleni erőszakról szóló tanulmányára, amelyet 2006. október 11-én, az Egyesült Nemzetek Közgyűlése előtt ismertettek,
 - tekintettel az UNICEF-nek az emberkereskedelem gyermekáldozatainak védelméről szóló, 2006. szeptemberi iránymutatásaira,
 - tekintettel a 2003. december 22-i, a gyermekek szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről szóló 2004/68/IB tanácsi kerethatározatra ⁽³⁾,
 - tekintettel az 1989. évi Gyermejkjogi ENSZ-egyezmény 34. és 35. cikkére, amelyek a gyermekeknek a nemi kizsákmányolás és a nemi erőszak valamennyi formája elleni védelmére vonatkoznak, valamint a gyermek elrablásának, eladásának vagy a velük való kereskedelemnek a megelőzésére törekszenek,
 - tekintettel a Bizottság 2007. május 22-i, „A számítógépes bűnözés elleni küzdelemre vonatkozó általános politika felé” című közleményére COM(2007)0267,
 - tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság jelentésére, valamint a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság, a Külügyi Bizottság, a Fejlesztési Bizottság, a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság, a Kulturális és Oktatási Bizottság, valamint a Jogi Bizottság véleményére (A6-0520/2007),
- A. mivel a Bizottság „Az EU gyermekjogi stratégiája felé” című közleményének elsődleges célkitűzése a gyermekjogok pozitív megerősítésének elősegítése – mindenekelőtt ideértve a biztonságos körülmények között való felnevelkedéshez, a gondozáshoz, a családhoz, a szeretethez és a játékhoz, az egészséghez, az oktatáshoz, a társadalmi beilleszkedéshez, az esélyegyenlőséghez, a sporthoz és a tiszta és védett környezethez való jogot –, annak érdekében, hogy megvesse egy olyan, a gyermekek iránt jóakarátú és őket tekintetbe vevő társadalom alapjait, amelyben a gyermekek biztonságban érzik magukat és amelynek cselekvő tagjai;
- B. mivel az Európai Unió Alapjogi Chartájának (Alapjogi Charta) 24. cikkének (3) bekezdése szerint „minden gyermeknek joga van ahhoz, hogy mindkét szülőjével rendszeres, személyes és közvetlen kapcsolatot tartson fenn, kivéve, ha ez az érdekeivel ellentétes”;
- C. mivel az Alapjogi Charta 24. cikkének és az ENSZ gyermekjogi egyezménye 12. cikkének megfelelően fontos, hogy valamennyi gyermek számára garantálják a „részvételi” jogot abból a célból, hogy tapasztalatait és véleményét valamennyi őt érintő kérdésben figyelembe lehessen venni, a gyermek életkorával, érettségével és szellemi fejlettségével összhangban kellő súlyt biztosítva annak; mivel ez a jog abszolút és nem terhelhető korlátozásokkal, és mivel meg kell találni annak módját, hogy valamennyi gyermekkel kommunikáljanak, még azokkal a gyermekekkel is, akik a felnőttek számára nehezen érthető módon fejezik ki magukat, például a nagyon fiatal gyermekek, a fogyatékkal élő gyermekek és a más nyelvet beszélő gyermekek;

⁽¹⁾ HL C 300. E, 2006.12.9., 259. o.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/justice_home/cfr_cdf/doc/thematic_comments_2006_en.pdf.

⁽³⁾ HL L 13., 2004.1.20., 44. o.

2008. január 16., szerda

- D. mivel alapvető fontosságú, hogy a gyermekjogok beillesztése és védelme a velük közvetlenül vagy közvetetten kapcsolatos valamennyi uniós politikában megtörténjék (mainstreaming) és azok védelmet kapjanak;
- E. mivel a gyermekek esetében szülei szegénysége és társadalmi kirekesztettsége jogaik gyakorlásának komoly akadályát képezik, és mivel számos egyéb olyan tényező is van, amely megakadályozza a gyermekek jogaik gyakorlásában, például a szülői szerepüket elégtelenül betöltő szülők, jogi ügyekben a gyermekek felnőttek általi képviselésének szükségessége vagy az a tény, hogy az egészségügyi ellátáshoz való jog csak a gyermek felett felügyeletet gyakorló személy beleegyezésével történhet;
- F. mivel a felnőtteknek olyan kedvező feltételeket kell biztosítaniuk a gyermekek számára, amelyek lehetővé teszik, hogy hangot adjanak gondolataiknak, vagyis kifejezésre juttathassák véleményüket és meghallgassák őket; mivel a felnőtteknek elő kell mozdítaniuk a gyermekek békés és barátságos megnyilvánulásait és arra kell buzdítaniuk őket, hogy más gyermekekkel érintkezzenek; mivel az idő lényeges tényező a nyílt hozzáálláshoz és a gyermekek véleménye – nemcsak meghatározott eseményeken való – kifejezésének biztosításához vezető körülmények megteremtésében, és mivel ezt a nyilvános programok finanszírozásában is figyelembe kell venni;
- G. mivel az EU-n belül továbbra is probléma a gyermekek jogaival való visszaélés és a gyermekek elleni erőszak, valamint az illegális örökbefogadás, a prostitúció, az illegális munka, a kényszerházasság, a koldulás céljából vagy más célból történő gyermekkereskedelem;
- H. mivel egyre több gyermek szenved krónikus betegségektől – mint például a neurodermititis és az allergiák –, valamint légzőszervi megbetegedésektől és a zajtól;
- I. mivel a gyermekek környezetvédelmi jogai szerepelnek az ENSZ gyermekjogi egyezményében;
- J. mivel a családi környezet kedvező keretet jelent a gyermekek jogainak védelméhez, amely környezet biztosítja személyiségük egészséges fejlődését, fejleszti képességeiket és lehetővé teszi számukra a jogaik gyakorlásához szükséges ismeretek elsajátítását, valamint kötelességeik megismerését, és ezért következőképpen minden erőfeszítést meg kell tenni a család megfelelő állami politikákkal történő támogatására, ugyanakkor mivel ilyen keret hiányában – a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezménynek megfelelően minden gyermeknek (az árvákat, hajléktalanokat és a menekülteket is beleértve) részvételük kell helyettesítő védelemben, amely biztosítja, hogy mindenfajta megkülönböztetés nélkül nőjenek fel;
- K. mivel az EU gyermekjogi stratégiájának az ENSZ gyermekjogi egyezményében megállapított értékekben és elvekben kell gyökereznie;
- L. mivel a gyermekek mint önálló jogalanyok jogait el kell ismerni, ugyanakkor – a nemzeti és nemzetközi jogszabályok ellenére – a lányok és az asszonyok gyakran jogi, társadalmi és gazdasági egyenlőtlenségek áldozatai, amelyek érintik az olyan pozitív és alapvető jogaik gyakorlását, mint például az oktatáshoz, egészségüghöz, biztonságos élelemhez, tiszta vízhez való egyenlő hozzáférés, valamint a serdülőknél gyermekvállalással összefüggő jogai;
- M. mivel az alapvető jogoknak és értékeknek – beleértve a nemek közötti egyenlőséget – a gyermekkori oktatás nélkülözhetetlen részét kellene alkotniuk, és azoknak valamennyi további életszakasz alapját kellene képezniük;
- N. mivel a nemek közötti esélyegyenlőséget a gyermekeket érintő valamennyi politikára alkalmazni kell, hiszen a nemek közötti egyenlőség a fiúk és lányok egyenlő jogainak már az első éveikben történő elismerésével kezdődik;
- O. mivel a bevándorló nők és lányok ellen az úgynevezett becsület védelmében elkövetett bűncselekmények, a kényszerházasságok, a nemi szervek csonkítása vagy más erőszakos cselekmények formájában elkövetett emberi jogi jogsértések nem indokolhatók semmiféle kulturális vagy vallási alapon, és azokat semmilyen körülmények között nem szabad eltérni;
- P. mivel Európában a gyermekek már korai életkorban ki vannak téve a horror, a pornográfia és az erőszak ábrázolásainak a médiában, és ez olyan pusztító pszichológiai és társadalmi hatásokkal járhat, mint például a szorongás és depresszió, fokozott agresszivitás és iskolai problémák;

2008. január 16., szerda

A stratégia áttekintése

1. üdvözli a Bizottság kezdeményezését, amely nagyon világosan hangot ad annak, hogy a gyermekekre és a felnőttekre egyaránt vonatkozik az alapvető emberi jogokról szóló valamennyi egyezmény, és ugyanígy egy sor olyan kiegészítő jog is, amelyek a kiemelten gyermekek és a fiatalok különleges helyzetére vonatkozó ENSZ gyermekjogi egyezményében szerepelnek;
2. üdvözli a kormányközi konferencia 2007. október 19-i határozatát arról, hogy a gyermekjogokat az EU egyik célkitűzéseként belefoglalják a Lisszaboni Szerződésbe, és ezáltal új keretet határoznak meg a gyermekjogok számára;
3. üdvözli a Bizottság által létrehozott gyermekekkel kapcsolatos külkapcsolati cselekvési programot, amely az EU gyermekjogi stratégiája jóváhagyott kötelezettségvállalásainak és keretének részét fogja képezni;
4. megállapítja, hogy az EU illetékességi területeinek növekvő hányada – közvetlenül vagy közvetetten – kapcsolatos a gyermekjogokkal, és kéri a Bizottságot, hogy 2005. április 27-i, „Az Alapjogi Charta tiszteletben tartása a Bizottság jogalkotási javasolataiban. A rendszeres és szigorú ellenőrzés módszertana” című közleményében (COM(2005)0172) jelzett hatástanulmányába illesszen be egy olyan részt, amely a gyermekjogok – jogi értelemben vett – figyelembe vételével foglalkozik;
5. kéri a Bizottságot, hogy nyújtson be javaslatot a gyermekjogokkal kapcsolatos egyedi költségvetési tétel létrehozása céljából, amely lehetővé tenné „Az EU gyermekjogi stratégiája felé” című bizottsági közlemény végrehajtására irányuló munka, valamint az olyan, speciálisan a gyermekekre irányuló projektek finanszírozását, mint az európai „gyermekrablási” gyorsriasztási rendszer, valamint egy, a gyermekrablási ügyek számának csökkentésével megbízott, a tagállamok központi hatóságainak képviselőiből álló koordinációs szerv létrehozása; a költségvetési tételnek az e területen működő NGO-hálózatokra irányuló támogatásokat is magában kell foglalnia, és biztosítania kell a gyermekek részvételét az említett közlemény és az említett projektek végrehajtására irányuló munkában;
6. pénzügyi eszközökkel támogatott, eredményes nyomon követési rendszerre, továbbá éves jelentésekre szólít fel „Az EU gyermekjogi stratégiája felé” című bizottsági közleményben és az eljövendő gyermekjogi stratégiában szereplő kötelezettségvállalások végrehajtásának biztosítása érdekében;
7. emlékeztet arra, hogy a jövőbeni stratégia hatékonysága megköveteli a hosszú távú kötelezettségvállalást és fellépést, a gyermekek jogai végrehajtásának mutatók kidolgozásán, valamint nem kormányzati szervezetek és a szülői és tanári egyesületek részvételén keresztül történő fokozott és hatékony ellenőrzését, továbbá megköveteli a nemzeti és nemzetközi gyermekjogi kezdeményezésekkel és politikákkal való összehangolást;
8. felszólítja a Bizottságot, hogy 2008-tól kezdve két évente dolgozzon ki átfogó, a gyermekekről és a fiatalokról szóló európai uniós jelentést;
9. üdvözli a Bizottság arra irányuló tervét, hogy egy, az egész EU-ra kiterjedő telefonos gyermek-segélyvonalat hoz létre és rámutat arra, hogy e szolgáltatnak ingyenesnek és napi 24 órán keresztül elérhetőnek kell lennie; felszólítja a tagállamokat, hogy információs intézkedéseken keresztül tájékoztassák a gyermekeket e szolgálat használatának lehetőségéről;
10. érdeklődéssel várja a Bizottságnak a gyermekek szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről szóló 2003. évi kerethatározat tagállamok általi végrehajtásáról szóló jelentését;
11. kéri, hogy a gyermekjogok ENSZ gyermekjogi egyezményében megállapított védelmét illesszék be az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (a továbbiakban: az Ügynökség) többéves keretű prioritásai közé, s az ügynökség minél hamarabb hozzon létre együttműködési hálózatot az e területen működő nemzetközi szervezetekkel – különösen a gyermekügyi ombudsmanokkal és NGO-kkal – annak érdekében, hogy tapasztalatukat és a rendelkezésükre álló információkat teljes mértékben fel lehessen használni;

2008. január 16., szerda

12. kéri a Bizottságot, az Ügynökséget és a tagállamokat, hogy az érintett ENSZ-ügynökségekkel, nemzetközi szervezetekkel és kutatóközpontokkal együttműködésben dolgozzanak az EU-ban élő gyermekek helyzetével kapcsolatos összehasonlítható statisztikai adatok összegyűjtésének javításán, adott esetben az Eurostat feladatkörének kiterjesztésével, abból a célból, hogy minél több, sajátosan a gyermekekre vonatkozó, pl. a gyermekszegénységet és a társadalmi kirekesztést jelző mutatót dolgozzanak ki és vizsgáljanak; az adatgyűjtésben biztosítani kell a gyermekek részvételét;

13. felkéri a Bizottságot, hogy nem és kor szerinti bontásban gyűjtson adatokat a gyermekeket érő megkülönböztetés és erőszak minden formájáról annak érdekében, hogy a férfiak és a nők közötti esélyegyenlőség dimenzióját integrálják a jövőbeni stratégiája valamennyi politikájába és eszközeibe – beleértve a gyermekek jogaival foglalkozó fórum tevékenységeit –, és többek között a „gender budgeting” révén biztosítsák e politikák ellenőrzését és értékelését;

14. felszólít arra, hogy a gyermekek jogait építsék be az EU külpolitikáiba és fellépéseibe, ideértve az európai szomszédsági politikát és Oroszországgal meglévő stratégiai partnerségét – amint ez „Az Európai Unió cselekvési terve a gyermekek jogairól a külkapcsolatokban” című bizottsági munkadokumentumban szerepel –, továbbá a bővítési folyamatban, elismerve, hogy e politikák hatékony eszközök arra, hogy lehetőségeket biztosítsanak a gyermekek jogainak előmozdítására; felszólítja továbbá a Bizottságot, hogy e lehetőségeket építse be a Közösség és a tagállamok külügyi tevékenységei egyedi célkitűzéseibe;

15. felhívja a Bizottságot, hogy terjesszen elő jelentést a gyermekek jogainak nemzetközi szinten meghatározott módon történő tiszteletben tartásáról szóló, jogilag kötelező érvényű különleges záradék beemeléséről az Európai Közösség és harmadik országok között létrejött valamennyi nemzetközi megállapodásban;

16. felhívja a Bizottságot, hogy duplázza meg azon erőfeszítéseit, amelyek arra irányulnak, hogy a fejlődő országokat hozzásegítse az ENSZ gyermekjogi egyezménye rendelkezéseinek és fakultatív jegyzőkönyveinek nemzeti jogukba történő átvételéhez;

17. kéri, hogy vegye fontolóra az EU csatlakozását az ENSZ gyermekjogi egyezményéhez és annak két fakultatív jegyzőkönyvéhez, valamint az Európa Tanács gyermekjogi egyezményeihez, beleértve az emberi jogok európai egyezményét (EJEE), valamint a gyermekjogok gyakorlásáról, az örökbefogadásról vagy a szexuális kizsákmányolásról és visszaélésekről szólókhöz, továbbá felhívja a Tanácsot, hogy fogadjon el olyan elvi álláspontot, amelynek révén az EU a jövőben részt tud venni a jövőbeli – elsősorban a gyermekek jogairól szóló – egyezmények tárgyalásain;

18. rámutat, hogy a gyermekekre vonatkozó bármiféle stratégiának az ENSZ Gyermekjogi Egyezményének értékeiben és következő négy alapelvében kell gyökereznie: a megkülönböztetés valamennyi formája elleni védelem; elsődlegesen a gyermek érdekeinek figyelembevétele; az élethez és a fejlődéshez való jog; a gyermeket érintő bármely ügyben vagy eljárásban a véleménynyilvánításhoz, valamint ahhoz való jog, hogy e véleményét figyelembe vegyék;

19. sajnálatosnak tartja, hogy még nem minden tagállam hozta létre a gyermekek és serdülők jogaiért felelős ombudsman posztját, ahogyan ezt az ENSZ gyermekek jogaival foglalkozó bizottsága szorgalmazza, a gyermekjogok védelmének előmozdítása és az ENSZ gyermekjogi egyezményének további végrehajtása érdekében, és felszólítja azokat a tagállamokat, amelyek ezt még nem tették meg, hogy mielőbb tegyék meg ezt a lépést; úgy véli, hogy az EU-nak pénzügyi támogatást kell biztosítania a gyermekjogok védelmével foglalkozó európai ombudsmanok hálózatának (European Network of Ombudspersons for Children – ENOC), annak érdekében, hogy a hálózat intenzívebben és az egész EU-ra kiterjedően kezelhesse a gyermekjogokkal kapcsolatos kérdéseket;

20. rámutat arra, hogy a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2003. november 27-i 2201/2003/EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ nemzeti hatóságok általi alkalmazása többféle értelmezésre ad lehetőséget; sürgeti a Bizottságot, hogy fogalmazzon meg iránymutatásokat és állítsa össze a legjobb gyakorlatok jegyzékét az említett rendelet végrehajtásának egyértelművé tétele és megkönnyítése érdekében;

⁽¹⁾ HL L 338., 2003.12.23., 1. o. A 2116/2004/EK rendelettel (HL L 367., 2004.12.14., 1. o.) módosított rendelet.

2008. január 16., szerda

21. hangsúlyozza a meglévő nemzetközi kötelezettségvállalások tagállamok és tagjelölt országok általi végrehajtásának fontosságát, különös tekintettel az ENSZ gyermekjogi egyezményében, a fogyatékkal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményben, amely külön rendelkezéseket tartalmaz a fogyatékkal élő gyermekekre vonatkozóan, és a gyermekmunkáról szóló ILO-egyezményekben foglaltakra;
22. sürgeti azokat a tagállamokat, amelyek még nem tették meg, hogy ratifikálják a szülői felelősséggel és a gyermekek védelmével szolgáló intézkedésekkel kapcsolatos együttműködésről, valamint az ilyen ügyekre irányadó joghatóságról, alkalmazandó jogról, elismerésről és végrehajtásról szóló, 1996. október 19-i hágai egyezményt; sürgeti az Európai Unió intézményeit, hogy mozdítsák elő a gyermekek jogainak védelméről szóló fontosabb nemzetközi eszközök harmadik országok általi ratifikálását, különös tekintettel a kiskorú bevándorlók helyzetének javítására irányuló eszközökre;
23. felszólítja az EU-t, hogy a „puha hatalom” eszközei, felvilágosítás és ajánlások révén vegyen részt tevőlegesen az ENSZ gyermekjogi egyezmény ismertségének előmozdításában és terjesztésében az EU-n kívül és belül;
24. emlékezteti a tagállamokat, hogy haladéktalanul teljesíteniük kell a gyermekek jogainak védelmének tekintetében vállalt európai és nemzetközi kötelezettségeiket;
25. arra ösztönzi a tagállamokat, hogy hozzanak létre csereprogramokat a tanárok és a diákok számára az EU-n kívüli országokkal, különösen közel-keleti és fejlődő országokkal, és terjesszék és mozdítsák elő a gyermekjogokat, különös tekintettel az oktatáshoz való jogra és a nemek közötti egyenlőségre;
26. hangsúlyozza, hogy mindenképpen szükség van a gyermekek igényeinek differenciált mérlegelésére; az ilyen differenciált skálára jó példa az UNICEF INNOCENTI kutatóközpont által közzétett „Report Card 7”, amely a gyermekjólét hat dimenzióját jeleníti meg, ideértve az anyagi jólétet, az egészséget és a biztonságot, az oktatási jólétet, a családdal és társakkal való kapcsolatokat, a viselkedésmódokat és a kockázatokat, valamint a szubjektív jólétet;
27. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek intézkedéseket a szellemi fogyatékos gyermekek jogai – különösen a szabadsághoz, oktatáshoz és a bírósághoz való hozzáféréshez való joguk – betartásának biztosítására, valamint a kínzással és a kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmóddal szembeni védelmükre;
28. felszólít valamennyi tagállamot annak biztosítására, hogy a gyermekek az őket érintő bírósági vagy kvázi bírósági eljárásokban eredményes, független képvisellel rendelkezzenek, továbbá legyen törvényesen kijelölt gyámjuk, amennyiben nincs az e feladatok elvégzésére képes felelős, alkalmas és megfelelő felnőtt családtagjuk;
29. hangsúlyozza, hogy – mivel a gyermekek, főként a fiatal gyermekek többségének gondozása családi környezetben történik – a gyermekjogi stratégiának tartalmaznia kell a családok jólétének előmozdítására irányuló rendelkezéseket;
30. felszólítja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki szakpolitikákat és hajtson végre a gyermekek jogainak védelmére irányuló átfogó, több szakterületre kiterjedő intézkedést a gyermekek számára a térségek közötti egyenlőség és esélyegyenlőség elérése érdekében;
31. javasolja, hogy az EU határozza meg a „veszélyeztetett gyermek” minden fogalmát, amely kiterjed valamennyi gyermekre, akik olyan társadalmi helyzet áldozatai, amely szellemi vagy fizikai egészségüket veszélyezteti és/vagy a gyermekeket – akár szereplőként, akár áldozatként – bűncselekmények kockázatának teszi ki;
32. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek intézkedéseket (tájékoztató kampányok, a legjobb gyakorlatok cseréje stb.) a „veszélyeztetett gyermekek” válás megelőzése, beleértve a fiatalkori bűnözés megelőzése érdekében;

2008. január 16., szerda

33. emlékeztet arra, hogy az oktatáshoz és a képzéshez való jog alapvető szociális jog, és felszólít minden tagállamot és tagjelölt országot, hogy ezt a jogot a gyermek vagy szülei szociális és etnikai származásától, fizikai állapotától vagy jogállásától függetlenül biztosítsa;

34. kéri, hogy a jövőbeni EU gyerekjogi stratégia foglaljon magába a nemi alapú erőszak megelőzésére irányuló intézkedéseket, amelyek többek között a férfiak és a nők közötti esélyegyenlőségre vonatkozóan a fiúknak és lányoknak, szülőknek, pedagógusoknak és a sebezhető közösségeknek szóló figyelemfelkeltő kampányokra összpontosítanak a lányok emancipációja, esélyegyenlőségének biztosítása és jogaik jobb védelme érdekében; felszólít a fiúk és a férfiak aktív részvételének előmozdítására a fent említett megelőző intézkedésekben; felkéri a Bizottságot, hogy tegye fejlesztési támogatási politikája és kereskedelmi megállapodásai feltételévé a férfiak és a nők közötti esélyegyenlőséget biztosító, valamint a nőekkel és a gyermekekkel szembeni erőszak minden fajtáját megszüntető jogszabályok végrehajtását;

35. felszólítja a Bizottságot, hogy a harmadik országokkal folytatott kapcsolataiban ösztönözze a nőekkel szembeni megkülönböztetés megszüntetésére vonatkozó nemzetközi szerződések ratifikálását, valamint hogy mozdítsa elő a nők gazdasági, társadalmi és politikai életben való részvételét, ezáltal növelve gyermekeik jólétét;

A gyermekek részvétele

36. üdvözli, hogy a Bizottság útjára indította a Fórumot, amely kapcsolatot teremt a tagállamok, a Parlament és a Bizottság, a nem kormányzati szervezetek, a gyermekjogok területén tevékenykedő nemzeti és nemzetközi szervezetek képviselőit, és magukat a gyermekeket is; úgy véli, hogy a gyermekek részvételének a Fórum egyik fő céljának kell lennie; felszólítja a Bizottságot, hogy biztosítsa a gyermekek, továbbá a tagállamok gyermekjogi ombudsmanjainak, valamint a szülői és családi egyesületeknek a részvételét;

37. üdvözli, hogy a Bizottság szolgálatközi csoportot hozott létre, valamint gyermekjogi koordinátort nevezett ki, és a Lisszaboni Szerződés rendelkezése értelmében koordinációs csoport létrehozására hív fel a Parlamenten belül a Bizottság szolgálatközi csoportjával való együttműködés és a gyermekjogokkal kapcsolatos valamennyi parlamenti kezdeményezés és tevékenység összehangolása és ésszerűsítése érdekében; úgy véli, hogy e szervezetnek egyben hálózatot kell biztosítaniuk az információk és a jó gyakorlatok cseréjére is, a néhány tagállamban végrehajtás alatt álló, a gyermekekre vonatkozó nemzeti stratégiai tervekkel összefüggésben; szorgalmazza, hogy ezek a szervek létesítsenek közvetlen kapcsolatot a gyermek- és fiatalkorúak által vezetett szervezetekkel a gyermekek valamennyi őket érintő döntéshozatalban való érdemi és hatékony részvételének kialakítása, megvalósítása, nyomon követése és biztosítása érdekében;

38. emlékeztet arra, hogy a gyermekeknek és fiataloknak – életkoruktól függetlenül – joguk van véleményük kinyilvánítására; úgy véli, hogy a lányok és a fiúk egyaránt jogosultak véleményük kifejtéséhez, valamint hogy ezt a jogot garantálni kell az EU gyermekjogi stratégiájának kidolgozásakor, és biztosítani kell a lányok és fiúk kiegyensúlyozott részvételét;

39. elismeri, hogy az aktív részvétel szorosan összefügg az információval; üdvözli egy olyan kommunikációs és információs stratégia kidolgozását, amely az EU intézkedéseit gyermekbarát és mindenki számára hozzáférhető módon teszi közzé;

40. érdeklődéssel várja, hogy a Bizottság 2008-ban közzétegye a gyermekjogokat érintő meglévő európai uniós fellépések hatását értékelő tanulmányát és egy olyan konzultációs dokumentumot, amelynek célja, hogy meghatározza az EU gyermekek jogaira vonatkozó jövőendő fellépésének főbb prioritásait, egy fehér könyv elfogadása céljából; kéri, hogy vegye figyelembe a Save the Children és a Plan International által 2007 elején mintegy ezer gyermek körében elvégzett fenti konzultáció eredményeit, amely rámutatott, hogy az általuk prioritásnak tekintett kérdések a gyermekek elleni erőszak, a hátrányos megkülönböztetés, a társadalmi kirekesztés és a rasszizmus, a kábítószer, az alkohol és a dohányzás hatásai, a prostitúció és a

2008. január 16., szerda

gyermekkereskedelem, továbbá a környezetvédelem; úgy véli, hogy e prioritást élvező konkrét kérdéseken túlmenően a stratégia átfogó célját a gyermekek részvételhez és befolyáshoz való jogának kell képeznie; ezért felszólítja a Bizottságot, hogy alakítson ki olyan eljárást, amelynek során valamennyi érdekelt fél, köztük a gyermekek is részt vehetnek az EU gyermekjogi stratégiájának meghatározásához vezető konzultációban;

41. rendkívül fontosnak tartja, hogy a gyermekjogokra vonatkozó információkat gyermekbarát módon és megfelelő eszközökkel terjesszék a gyermekek körében; felszólítja a Bizottságot, hogy:

- az EU gyermekjogokkal kapcsolatos munkájának népszerűsítése érdekében dolgozzon ki hatékony kommunikációs eszközöket, köztük egy gyermekbarát honlapot;
- az EU-ban élő gyermekek helyzetének tudatosítása érdekében hozzon létre állandó és közös információs rendszert;
- hozzon létre és támogasson az EU-ban élő gyermekek helyzetével foglalkozó időszakos és rendszeres információs csatornákat, mint például statisztikai jelentések, tanulmányok, valamint az információk és a jó gyakorlatok cseréje;

Az EU gyermekjogi stratégiájának prioritásai

Erőszak

42. megállapítja, hogy a gyermekek elleni erőszak minden formája, minden körülmények között, beleértve az otthont is, elfogadhatatlan és mindenféle erőszak elítélendő; ezért olyan közösségi jogszabályt szorgalmaz, amely az erőszak, a szexuális kizsákmányolás, a megalázó büntetés és a káros hagyományos gyakorlatok minden formáját tiltja; elítéli a gyermekek elleni erőszak minden formáját, beleértve a fizikai, pszichológiai és szexuális erőszakot, például a kínzást, a gyermekek bántalmazását és kizsákmányolását, elrablását, a gyermekek vagy szerveik kereskedelmét vagy értékesítését, a családon belüli erőszakot, a gyermekpornográfiát, a gyermekprostitúciót, a pedofiliát, és az olyan káros hagyományos gyakorlatokat, amilyen például a női nemi szervek megcsonkítása, a kényszerházasság és a becsület védelmében elkövetett bűntettek;

43. emlékeztet az ENSZ főtitkárának a gyermekekkel szembeni erőszak valamennyi formájának megelőzéséről és az arra adott válaszról szóló fenti tanulmányában szereplő, alapvető ajánlásokra; megerősíti a megelőző politikák előnyben részesítésének és a szociális szolgálatok, különösen a családi közvetítő szolgálatok megerősítésének, az erőszak áldozatainak nyújtott támogatás javításának, az elkövetők elszámoltathatóságának és az e rejtett problémára vonatkozó adatok gyűjtése és elemzése megerősítésének szükségességét; a gyermekek elleni erőszak megelőzésére irányuló politikák keretében szorgalmazza a tudatosságot növelő, tájékoztató és oktató kampányok, valamint a gyermekekkel és a gyermekek érdekében dolgozó szakmai csoportok kapacitásépítési tevékenységeinek támogatását;

44. felszólítja a tagállamokat, hogy vagy hajtsák végre a nők nemi szerveinek megcsonkítására vonatkozó különleges jogi rendelkezéseket, vagy fogadjanak el olyan jogszabályokat, amelyek értelmében büntetőeljárás alá vonható minden, a nők nemi szervét megcsonkító személy;

45. felszólítja a tagállamokat, hogy az októl függetlenül lépjenek fel a becsülettel kapcsolatos bűncselekmények ellen, történjenek azok akár homoszexualitással, vallási vagy nemi önazonossággal, megszervezett házasságokkal, vagy kiskorúakkal kötött házasságokkal kapcsolatosak;

46. sürgeti a tagállamokat, hogy növeljék az orvosok tudatosságát a káros hagyományos gyakorlatokkal kapcsolatban, és hogy biztosítsák a bűncselekmények következetes szankcionálását a hatályos jogszabályok értelmében, különös figyelmet szentelve a sebezhető csoportoknak, beleértve a bevándorló, etnikai kisebbségekben származó vagy fogyatékkal élő lányokat és nőket;

47. felszólítja a tagállamokat, hogy vezessék be a női nemi szerv megcsonkítása valamennyi esetének az egészségügyi dolgozók általi, kötelező nyilvántartásba vételét, valamint hogy vegyék nyilvántartásba azokat az eseteket is, amikor fennáll annak gyanúja, hogy nők nemi szerveit csonkíthatják meg;

2008. január 16., szerda

48. felszólítja a tagállamokat, hogy szólaljanak fel a hagyományon alapuló, nők elleni erőszak ellen, hogy ítélik el a bevándorló lányok emberi jogainak családon belüli megsértését, valamint hogy ellenőrizzék, mely jogszabályok alkalmazhatók a családtagok felelősségre vonására, különösen az úgynevezett becsület védelmében elkövetett bűncselekmények esetében;
49. fenntartja, hogy ha a gyermekek elleni erőszakot és bántalmazást korai szakaszban akarják felismerni és leküzdeni, akkor különös eljárási protokollt kell bevezetni az ilyen események nyilvántartásba vételére és kezelésére, a gyermekek fizikai és mentális egészségével kapcsolatos ügyekért felelős orvosi és egészségügyi személyzetre vonatkozó képzési intézkedésekkel együtt;
50. támogatja az ENSZ főtitkára gyermekekkel szembeni erőszak megszüntetésével foglalkozó olyan különleges képviselőjének kinevezését, aki rendelkezik a gyermekekkel szembeni erőszak megszüntetése tekintetében vállalt, globális kötelezettségvállalások érvényesítéséhez szükséges megbízatással és forrásokkal;
51. hangsúlyozza, hogy a gyermekekkel szembeni szexuális kizsákmányolás és visszaélések területén megfelelő jogszabályi keretet kell kidolgozni és meg kell erősíteni a tagállamok, az Europol és az Eurojust, valamint valamennyi illetékes nemzetközi szervezet közötti igazságügyi együttműködést;
52. felszólítja a tagállamokat, hogy irányozzanak elő pénzeszközöket a szülőkre és szakmabeliekre irányuló oktatási és médiakampányokra, valamint a gyermekbarát jogi, orvosi és pszichológiai szolgáltatások nyújtásának biztosítása érdekében;
53. kéri valamennyi intézményt és a tagállamokat, hogy tevékenyen vegyenek részt a gyermekek szexuális kizsákmányolása, a gyermekkereskedelem, a pedofília, a gyermekekkel szembeni internetes szexuális visszaélések, a gyermekprostitúció és a gyermek-szexurizmus elleni küzdelemben, megtéve minden, a fenti 2004/68/IB kerethatározatban, illetve olyan más jogalkotási eszközökben elfogadott közös minimumelveken alapuló nemzeti jogszabály közelítésének lezárásához szükséges intézkedést, amelyek előíranyozzák valamennyi köz- és magánszférabeli szereplő részvételét, ahogyan ezt a Bizottság „A számítógépes bűnözés elleni küzdelemre vonatkozó általános politika felé” című fenti közleménye is tartalmazza;
54. megerősíti, hogy a gyermekek szexuális kizsákmányolását a szankciók tekintetében a nemi erőszakkal kell egyenértékűnek tekinteni; úgy véli, hogy súlyosbító körülményeket kell figyelembe venni, ha a gyermek szexuális kizsákmányolás vagy visszaélés áldozata;
55. felszólítja a tagállamokat nemi szempontból semleges jogszabályok megfontolására a szexuális erőszak tekintetében, valamint arra, hogy az ENSZ közgyűlése által 2000. május 25-én elfogadott ENSZ gyermekjogi egyezményéhez csatolt, a gyermekkereskedelemtől, gyermekprostitúciótól és gyermekpornográfiától szóló, fakultatív jegyzőkönyv 1. cikkével összhangban fontolják meg a szexuális szolgáltatások gyermekektől (azaz kiskorúaktól) történő vásárlásának bűncselekménnyé való nyilvánítását; a lakossági tudatosság létfontosságú a gyermekprostitúció és gyermekpornográfia elleni küzdelemben és az azok iránti kereslet csökkentésében;
56. emlékeztet az emberkereskedelem elleni küzdelemről, valamint integrált megközelítés és cselekvési tervre irányuló javaslatokról szóló, a Tanácsnak címzett ajánlást tartalmazó, 2006. november 16-i ajánlására⁽¹⁾, amelynek E. preambulumbekzdése a következők tíz évben az emberkereskedelem áldozatainak számára felére történő csökkentését javasolja, e bűncselekmény lehető leggyorsabb és legátfogóbb felszámolásának hosszabb távú, átfogó célkitűzésére tekintettel;
57. sürgeti a tagállamokat, hogy tegyenek tényleges jogszabályi és egyéb intézkedéseket – az életkor és nemek szerint lebontott adatok gyűjtését is beleértve – a területükön akár a magán-, akár a közsférában elkövetett valamennyi erőszakos cselekménytípus megelőzésére és felszámolására;
58. felszólítja a Bizottságot, hogy támogassa az ENSZ gyermekjogi egyezményéhez csatolt fentebb említett fakultatív jegyzőkönyv, valamint az ugyanehhez az egyezményhez csatolt, a gyermekek fegyveres konfliktusokban való részvételéről szóló fakultatív jegyzőkönyv gyors ratifikálását;
59. felszólítja az EU intézményeit és a tagállamokat, hogy biztosítsák az emberkereskedelem áldozatainak teljes körű védelmét és támogatását, különös tekintettel arra, hogy megfelelő, tartós megoldást találjanak az emberkereskedelem gyermekáldozatainak számára;

(¹) HL C 314. E, 2006.12.21., 355. o.

2008. január 16., szerda

60. felszólítja valamennyi intézményt és a tagállamokat, hogy tevékenyen vegyenek részt a gyermekkereskedelem elleni küzdelemben a kizsákmányolás valamennyi formája vonatkozásában, beleértve a munkát (pl. gyermekmunka⁽¹⁾), kényszermunka, házi szolgaság, rabszolgaság, adórszolgaság és koldulás), a kényszerházasságot, az illegális örökbefogadást és a jogellenes tevékenységeket (pl. kábítószer-kereskedelem, zsebtolvajlás) szexuális kizsákmányolást és prostitúciót stb.;

61. felszólítja a Bizottságot, hogy haladéktalanul értékelje a 2004/68/IB kerethatározattal összefüggésben a meglévő nemzeti végrehajtási intézkedéseket a kerethatározattal ellentétes nemzeti rendelkezések azonnali módosítására irányuló javaslat céljából, továbbá támogatja a Bizottság azon szándékát, mely szerint – a főbb hitelkártya-kibocsátó társaságokkal egyetértésben – tanulmányozza az internetes fizetési rendszerből való kizárás technikai megvalósíthatóságát vagy más korlátozások bevezetését olyan honlapok vonatkozásában, amelyek gyermekpornográfiai anyagokat értékesítésében vesznek részt; hasonlóképpen felszólítja az egyéb gazdasági szereplőket, például a bankokat, pénzváltóhelyeket, internetszolgáltatókat és keresőprogram-üzemeltetőket, hogy vegyenek aktívan részt a gyermekpornográfia és a gyermekek egyéb formában történő gazdasági kizsákmányolásának leküzdésére irányuló erőfeszítésekben; felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy tekintettel a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási intézkedésekben megállapított, televíziós műsorszolgáltató tevékenységre vonatkozó egyes rendelkezéseinek összehangolásáról szóló 89/552/EKG tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2007. december 11-i 2007/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre,⁽²⁾ valamennyi audiovizuális médiaszolgáltatásban tiltsa a gyermekpornográfiát és a gyermekek elleni erőszakot; úgy véli, hogy a Bizottság egyik alapvető prioritását annak kell képeznie, hogy fokozza a pedofil internetes oldalak elleni, határokon átnyúló műveleteket, valamint hogy az illegális honlapok megszüntetésére irányuló kötelezettségvállalás céljából javítja a hatóságok és a magánszektor szervezetei közötti együttműködést;

62. rámutat a gyermekek és fiatalkorúak kizsákmányolására a divat, a zene, a film és a sport világában;

63. a gyermekjogok védelme érdekében javasolja megfelelő, hatékony és arányos szabályozó rendszer létrehozását a szolgáltatókkal, a médiával (köz- és magán-televíziók, hirdető, a sajtó, videojátékok, mobiltelefon szolgáltatók és az internet), továbbá iparágakkal folytatott párbeszéd alapján, nevezetesen az ártalmas képek és tartalmak továbbításának (ide értve az elektronikus zaklatást is), valamint az erőszakos videojátékok forgalmazásának tilalma érdekében, mert ezek – amennyiben erőszakra és szexizmusra ösztönöznek – ártalmas hatással lehetnek a gyermekek testi-lelki fejlődésére; aggodalommal mutat rá továbbá a pornográf vagy a gyermekekkel való visszaéléssel kapcsolatos képek MMS-ben történő cseréjének növekvő problémájára; támogatását fejezi ki a biztonságosabb internet plusz program iránt, különösen a gyermekek védelmét elősegítő operatív és műszaki intézkedések végrehajtása által; ezzel összefüggésben felszólítja a tagállamokat és az internetszolgáltatókat, hogy a keresőprogramot üzemeltető cégekkel és a rendőrséggel együttműködve vezessenek be olyan gátoló technológiákat, amelyek gátolják az internetfelhasználóknak a gyermekek szexuális kizsákmányolásával összefüggő illegális honlapokhoz való hozzáférést, és megakadályozzák, hogy a nyilvánosság a gyermekek szexuális kizsákmányolását ábrázoló anyagokhoz férjen hozzá;

64. üdvözli a mobiltelefonok serdülők és gyermekek általi biztonságosabb használatára vonatkozó európai keret végrehajtásának kezdetét, amely keretet az ezen ágazatban működő EU-beli, vezető vállalatok önszabályozó kódexként fogadtak el, és amelyet megfelelő nemzeti önszabályozó kódexek elfogadása fog követni; hangsúlyozza, hogy ez a keret az első fontos lépés a kiskorúak mobiltelefonok használatából eredő, egyedi veszélyek elleni védelmének biztosítása felé, ugyanakkor alapvető, hogy a Bizottság folyamatosan nyomon kövesse és értékelje a nemzeti szinten történő végrehajtást azzal a céllal, hogy értékelje annak eredményeit, és hogy megvizsgálja egy közösségi jogalkotási kezdeményezés elfogadásának szükségességét;

65. támogatja, hogy hozzanak létre egységes rendszert az EU-ban a kiskorúaknak szóló audiovizuális tartalmak és videojátékok értékesítés és terjesztés céljából történő osztályozására és jelölésére, hogy az európai szabvány mintaként szolgálhasson az EU-n kívüli országok számára;

66. emlékeztet arra, hogy a számítógépes és videojátékok életkor alapján történő besorolásával kapcsolatos meglévő európai rendszert nemrégiben egy, az online játékokra vonatkozó, különös címkével egészítették ki; azon a véleményen van, hogy a Bizottságnak és a tagállamoknak ösztönözniük kell és nagyobb mértékben kell támogatniuk a játékok címkézésével kapcsolatban az ilyen jellegű önszabályozást, annak érdekében, hogy jobban védjék a kiskorúakat a nem megfelelő tartalomtól, tájékoztassák a szülőket a játékokhoz kapcsolódó esetleges kockázatokról, valamint hogy a jó példákra felhívják figyelmüket;

(¹) A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet 182. számú, a gyermekmunka legrosszabb formáiról szóló egyezménye az emberkereskedelmet közvetlenül a kizsákmányolás legrosszabb formájaként említi.

(²) HL L 332., 2007.12.18., 27. o.

2008. január 16., szerda

67. felszólítja a tagállamokat, hogy szigorítsák az abban az időpontban bemutatott televíziós műsorok tartalma feletti ellenőrzéseiket, amelyben a gyermekkorú nézők száma a legmagasabb, és a televíziós műsorokra vonatkozó megfelelő, egységes tájékoztatás biztosításával segítsék elő a szülői ellenőrzést; hangsúlyozza, hogy az információs technológia további lehetőséget ad a gyermekeknek arra, hogy bármely, internet-kapcsolattal rendelkező számítógép segítségével bármikor hozzáférjenek televíziós műsorokhoz; rámutat arra, hogy nagyobb körtekintésre van szükség a tömegtájékoztatás gyermekekhez való korlátlan hozzáférési jogának és a gyermekek tömegtájékoztatáshoz való korlátozás nélküli hozzáférési jogának felülvizsgálatához;

68. rámutat, hogy valamennyi tagállamban aggasztóan fokozódott a fiatalok elkövetők által elkövetett és – a legtöbb esetben – fiatalok áldozatokat követelő fiatalkori bűncselekmények jelensége, amely helyzet nemcsak nemzeti, hanem közösségi szintű integrált politikát igényel; ennélfogva mint szükséges intézkedést azt ajánlja, hogy a problémára vonatkozóan haladéktalanul állítsanak össze mérvadó felmérést, továbbá hogy azt követően hozzanak létre olyan közösségi szintű integrált keretprogramot, amely három irányvonal mentén csoportosítja az intézkedéseket: megelőző intézkedések, a fiatalok elkövetők társadalomba történő integrációjára irányuló intézkedések, valamint bírósági és bíróságon kívüli beavatkozási intézkedések;

69. hangsúlyozza, hogy erősíteni kell a „gyermek kultúra” előmozdítását a Média és a Kultúra európai programokon keresztül, és felszólítja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy a gyermekek érdeklődését megfelelő formában, innovatív projektek segítségével keltse fel az európai kultúra és az európai nyelvek iránt, és ébressze fel idejekorán a gyermekek tanuláshoz való kedvét; ezzel egyidejűleg rámutat a médiaoktatás jelentőségére, annak érdekében, hogy a különböző pedagógiai tartalmak bevezetésével a médiák tudatosabb felhasználását támogassák;

70. felszólítja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy jövőbeni stratégiájában készítsen átfogó megelőzési tervet a fiatalok bűnözés és az iskolai zaklatások, valamint az egyéb ártalmas magatartások és a fiatalokból álló bandák sajátos problémája ellen, amelybe mindenekelőtt a családokat és az iskolákat, a családsegítő szolgálatokat, a sport- és ifjúsági központokat, valamint magukat a fiatalokat kell bevonni, lehetőségek teremtésének és a társadalomban való aktív részvételük előmozdításának középpontba állításával; azt ajánlja, hogy a tagállamok osszák meg egymással jó gyakorlataikat;

71. felszólítja a gyermekek, képviselők és mások számára egy biztonságos, kellő mértékben reklámozott, bizalmas és hozzáférhető mechanizmus létrehozására a gyermekekkel szembeni erőszak bejelentése céljából; minden gyermeknek – beleértve a gondozó és igazságszolgáltatási intézményekben lévőket is – tudnia kell a panaszmechanizmusok léteiről;

72. felszólítja a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki hozzáférési rendszert a gyermekek ellen elkövetett visszaélések kapcsán hozott ítéletekkel összefüggő információk tekintetében, abból a célból, hogy azok, akiket szexuális visszaélés miatt elítéltek és ezért alkalmatlanok a gyermekekkel való foglalkozásra, végső soron az egész EU-ban kizárhatók legyenek bizonyos, a gyermekekkel való kapcsolatot feltételező foglalkozások gyakorlásából összhangban a Belgium kezdeményezésére a gyermekek sérelmére elkövetett szexuális bűncselekmény miatti elítélésből eredő eltiltásoknak az Európai Unió belüli elismeréséről és végrehajtásáról szóló tanácsi kerethatározat elfogadásával kapcsolatban hozott, 2006. június 1-jei álláspontjával⁽¹⁾; szükségesnek tartja az újabb visszaélések elkerülésére irányuló intézkedések bevezetését, például egy gyermek elleni szexuális bűncselekmény elkövetéséért elítélt személy külföldre utazása esetén; e tekintetben üdvözli a Tanácsban elért eredményeket az egyes országokban történt büntetőjogi ítéletekre vonatkozó információk tagállamok közötti cseréje tárgyában, és szeretné, ha a Tanács rövid időn belül megvalósítaná a nemzeti bűnügyi nyilvántartások összekapcsolását egy európai hálózat révén;

73. felszólítja az oktatási intézményekben és azok környékén a kábítószer- és az alkoholkereskedelem és -fogyasztás kezelésére irányuló erőfeszítésekre, valamint arra, hogy a gyermekeket tájékoztassák az alkohol és a kábítószer veszélyeiről;

74. kéri, hogy a tagállamok határozzák meg közösen, hogy mi minősül a gyermekekkel szembeni visszaélésnek, mivel eltérő jogszabályaik vannak, például a törvényes korra vonatkozóan;

⁽¹⁾ HL C 298. E, 2006.12.8., 220. o.

2008. január 16., szerda

75. felszólít a gyermekekkel szembeni szexuális kizsákmányolás elleni eredményes védelemre, beleértve a gyermekekkel kapcsolatos szexturizmus valamennyi tagállamban bűncselekménnyé történő minősítése és extraterritoriális (területen kívüli) hatályú büntetőjogi törvényekkel való szabályozása révén; szorgalmazza, hogy azzal az uniós polgárral szemben, aki harmadik országban bűncselekményt követ el, az egész EU-ban alkalmazandó egységes extraterritoriális hatályú büntetőjogi törvények szerint járjanak el, az ENSZ gyermekjogi egyezményéhez csatolt, a gyermekkereskedelemtől, a gyermekprostitúcióról és a gyermekpornográfiáról szóló fakultatív jegyzőkönyvvel összhangban;

76. szorgalmazza, hogy az Europol kapjon felhatalmazást a tagállamok és az ilyen jellegű turizmusban érintett államok rendőrségeivel való együttműködésre az ilyen bűncselekmények tetteseinek azonosítására irányuló nyomozások végrehajtása céljából, és ennek érdekében felhív európai összekötő tisztviselői beosztások létrehozására; megfelelő intézkedéseket szorgalmaz a szexuális kizsákmányolás kizsákmányolóiktól megszabadított áldozatainak rehabilitálása és társadalmi beilleszkedése érdekében; emellett átfogóbb tájékoztatást kér a tagállamokon belüli gyermekeket érintő szexturizmusról;

77. arra ösztönzi a tagállamokat, hogy hozzanak létre olyan jogszabályi keretet, amely büntethetővé teszi a gyermekekkel kapcsolatos szexturizmust, és felhívja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy vizsgálják meg egy összehangolt gyermekszexturizmus elleni EU-stratégia elfogadásának lehetőségét, valamint hogy írjanak alá és mozdítsanak elő erkölcsi magatartási kódexeket a szállodaipar és az idegenforgalom terén, mint például az ECPAT⁽¹⁾ 2004. április 21-i magatartási kódexét a gyermekek szexuális kizsákmányolás elleni védelméről az idegenforgalomban;

78. hangsúlyozza, hogy a kereskedelmi célú szexuális kizsákmányolás – mint például prostitúció és gyermekpornográfia –, valamint a kényszerházasságok miatt folytatott emberkereskedelem gyermekáldozatainak nagy többsége serdülő lány, aminek következtében az emberkereskedelem jelentős, a nemek közötti egyenlőséget érintő problémává válik; ezen túlmenően hangsúlyozza, hogy még az emberkereskedelem ellenőrzésére és megszüntetésére irányuló kísérletekben részt vevő csoportokon belül is tapasztalható a nemek közötti kapcsolatokkal, valamint a nők és lányok szerepének hagyományos felfogásával kapcsolatos, konvencionális hozzáállás;

79. felszólítja a tagállamokat, hogy minden gyermeket tekintsenek bűncselekmény áldozatának, aki családon belül erőszaknak volt a tanúja;

80. felszólít minden olyan tagállamot, amely még nem tette meg, hogy ratifikálja a nemzetek közötti szervezett bűnözésről szóló ENSZ egyezményt kiegészítő, az emberkereskedelem, különösen a nőkkel és gyermekekkel való kereskedelem megelőzéséről, visszaszorításáról és büntetéséről szóló, az ENSZ által 2000-ben Palermóban elfogadott jegyzőkönyvet, valamint hogy tegyen meg minden szükséges intézkedést, hogy védelmet biztosítson az emberkereskedelem gyermekáldozatai számára, többek között azzal, hogy lehetővé teszi az emberkereskedelem áldozatai számára, hogy ideiglenesen vagy állandóan területén maradjanak;

81. ajánlja, hogy a jövőbeni EU-stratégia tulajdonítson különös jelentőséget a gyermekek hanyagság, bántalmazás, helytelen bánásmód, kizsákmányolás, valamint közvetlen és/vagy közvetett erőszak áldozatai orvosi, pszichológiai és szociális ellátásának, figyelembe véve a gyermek érdekeit és a nemek közötti egyenlőség dimenzióját; emlékeztet arra, hogy a gyermekek jólétét érintő közvetett erőszak hatását és annak megelőzését bele kell foglalni a Bizottság tevékenységébe; hangsúlyozza, hogy ezek a kérdések gyakran összefüggésben állnak a szegénységgel és a családok közötti társadalmi kirekesztéssel, valamint hogy e problémák megoldásához olyan új szociálpolitikákra van szükség, amelyek nagyobb hangsúlyt helyeznek a szolidaritásra;

82. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vizsgálják meg a gyermekek szexuális kizsákmányolása és a gyermekek más jellegű kizsákmányolása iránti kereslet szerepét; amint ennek létéről megbizonyosodnak, felszólít az e kereslet csökkentésére irányuló intézkedésekre, többek között a nyilvánossághoz szóló kampányok révén; a gyermekkereskedelmet a szervezett bűnözés egyik formájának tekinti, és ennélfogva közös erőfeszítésekre szólít fel a tagállamok e bűncselekmények elleni küzdelme terén; felszólítja a tagállamokat, hogy kezeljék prioritásként a gyermekek védelméhez való jogát;

83. felszólítja a tagállamokat, hogy ismerjék el a szexuálisan kizsákmányolt gyermekek körében a leánygyermek aránytalanul magas számát, valamint hogy a gyermekek szexuális kizsákmányolásával szembeni erőfeszítéseket ezért nemi perspektívából kell végrehajtani;

(¹) ECPAT: nemzetközi támogató hálózat (End Child Prostitution, Child Pornography and the Trafficking of Children for Sexual Purposes – Vessünk véget a gyermekprostitúciónak, a gyermekpornográfiának és a gyermekek szexuális célból való kereskedelmének).

2008. január 16., szerda

84. úgy véli, hogy annak felismerése, hogy a lányok és fiúk között életük korai szakaszaiban meglévő nemekhez való viszonyulás az életciklus más szakaszaiban a nemek közötti egyenlőség előfutára;
85. kéri, hogy a kiskorúak számára irányozzanak elő a börtönbüntetést kiváltó – az elkövetett cselekmény súlyosságával arányos – büntetéseket, s valamennyi esetben biztosítsanak számukra átnevelő intézkedéseket – mint például fiatakorúak közhasznú munkája – jövőbeli társadalmi és szakmai beilleszkedésük elősegítésére, figyelembe véve azt is, hogy a kiskorúakat meg kell tanítani arra, hogy nem csak jogaik, hanem kötelességeik is vannak, annak figyelembe vétele mellett, hogy a fiatakorú bűnelkövetőket csak végső esetben szabad fogva tartani, és a lehető legrövidebb időre; nevelési intézkedéseket is szorgalmaz a társadalmi és szakmai beilleszkedés biztosítására; úgy véli, hogy az átnevelő intézkedéseknek többek között arra kell irányulniuk, hogy ellássák a fiatalokat azzal a tudással és azokkal az eszközökkel, amelyek ahhoz szükségesek, hogy kezelni tudják a valós helyzetet, amelyben élniük kell, ami azt jelenti, hogy világossá teszik számukra abbéli felelősségüket, hogy tiszteletben kell tartaniuk mások jogait, valamint abbéli felelősségüket, hogy tartaniuk kell magukat a társadalom által meghatározott törvényekhez és szabályokhoz; a fiatalok felelős egyénekké váló lehetséges fejlődése szempontjából elengedhetetlennek tartja, hogy bevonják őket, és biztosítsák arra irányuló jogukat, hogy befolyásolhassák saját helyzetüket és az őket érintő kérdéseket;
86. megállapítja, hogy a büntetőjogi felelősség viselésére irányadó életkor jelenleg nem ugyanaz az EU valamennyi tagállamában és kéri, hogy a Bizottság készítsen tanulmányt a tagállamok körében a büntetőjogi felelősség viselésére irányadó életkorra vonatkozó különböző nézetekről, a fiatakorú elkövetők kezeléséről, valamint a fiatakorú bűnözés megelőzésére vonatkozó, hatékony stratégiáikról;
87. hangsúlyozza, hogy a fiatakorúakkal kapcsolatos igazságszolgáltatásban dolgozók (bírók, ügyvédek, társadalmi munkások és rendőrségi alkalmazottak) számára különleges képzést kell biztosítani;
88. kifejezi azon óhaját, hogy az Emberi Jogok Európai Bíróságán belül hozzanak létre egy, a gyermekek jogaira szakosodott részleget;
89. felszólítja a tagállamokat, hogy hajtsanak végre a gyermekek kizsákmányolása valamennyi különböző formájának – beleértve a prostitúció vagy a szexuális kizsákmányolás más formái, a kényszermunka vagy kényszerdolgozat, rabszolgaság vagy a rabszolgasághoz vagy a szolgáltatáshoz hasonló gyakorlatok, a gyermekek koldulásra, jogellenes tevékenységekre, sportra és az azzal kapcsolatos tevékenységekre való felhasználása, illegális örökbefogadás, kényszerházasság céljából történő kizsákmányolást vagy a kizsákmányolás bármely más formáját – megtiltására irányuló, komoly intézkedéseket;
90. kéri, hogy foglalkozzanak a kiskorúak jogellenes külföldre vitelének problémájával, amely gyakorta előfordul a szülők között különélés vagy válás miatt, és mindenkor a gyermek legjobb érdekeit vegyék elsősorban figyelembe;
91. hangsúlyozza, hogy a gyermekjogi ENSZ egyezmény 3. cikke kimondja, hogy „A szociális védelem köz- és magánintézményei, a bíróságok, a közigazgatási hatóságok és a törvényhozó szervek minden, a gyermeket érintő döntésükben a gyermek mindenképp felett álló érdekét veszik figyelembe elsősorban”; a gyermekek jogellenes nemzetközi elvitelének polgári szempontjairól szóló, 1980-as hágai egyezmény (hágai egyezmény) szerint, a gyermekek érdekeit a jogellenes elvitel után a gyors visszatérés szolgálja leginkább; a gyermek érdekei azonban a pusztán gyors visszatérésnél többet foglalnak magukba, például biztonságos, közvetlen fizikai környezetet, szeretetteljes légkört, támogató, rugalmas családi szerkezetet, a szülők általi, megfelelő példamutatást, a nevelés és a gondozás folyamatosságát, valamint rendes életkörülményeket; a hágai egyezmény például nem veszi figyelembe, hogy melyik szülő vitte el jogellenesen a gyermeket, hogy van-e annak a szülőnek szülői felelőssége, mennyi időt a gyermek, mennyi időt töltött el már a gyermek a másik országban, hogy a gyermek iskolába jár-e és vannak-e barátai stb; le lehet vonni a következtetést, hogy a hágai egyezmény és a 2201/2003/EK rendelet „jó” szándékai ellenére a gyermekek jogai gyakran nem részesülnek megfelelő védelemben; felszólítja a Bizottságot, hogy itt is intézkedjen a gyermekek jogainak jobb védelméről és sürgeti, hogy e célból tegyen javaslatokat;
92. kéri megfelelő intézkedések gyors bevezetését az eltűnt és jogellenesen elvitt gyermekek felkutatása és megtalálása érdekében; beleértve a Schengeni Információs Rendszer felhasználását, a határokon való túljutás megakadályozása érdekében; üdvözlözi az eltűnt gyermekekkel foglalkozó európai kommunikációs forródrótot és a nem kormányzati szervezetek ennek megfelelő tevékenységét, és ösztönzi a Bizottságot, hogy mozdítsa elő egy, a problémákkal küzdő gyermekekkel és fiatalokkal foglalkozó nyílt, európai telefonos ügynökség létrehozását;

2008. január 16., szerda

93. felszólítja az Európai Unió intézményeit és a tagállamokat, hogy hajtsák végre az ENSZ Közgyűlésének az emberi jogokról és a rendkívüli szegénységről szóló A/RES/46/121., A/RES/47/134. és A/RES/49/179. sz. határozatait, a szegénység felszámolása nemzetközi napjának megtartásáról szóló A/RES/47/196. sz. határozatát és a szegénység felszámolása nemzetközi évének megtartásáról és a szegénység felszámolásának első ENSZ-évtizedének kikiáltásáról szóló A/RES/50/107. sz. határozatát, továbbá az ENSZ Gazdasági és Szociális Tanácsának az emberi jogokról és a rendkívüli szegénységről szóló E/CN.4/SUB.2/1996/13, E/CN.4/1987/NGO/2, E/CN.4/1987/SR.29 és E/CN.4/1990/15, a fejlődéshez való jogról szóló E/CN.4/1996/25, és a gazdasági, szociális és kulturális jogok megvalósításáról szóló E/CN.4/SUB.2/RES/1996/25 sz. dokumentumait;

Szegénység/Megkülönböztetés

94. emlékeztet arra, hogy az Európai Unióban a gyermekek 19%-a a szegénységi küszöb alatt él, és ezért megfelelő, a gyermekek szükségleteihez igazított támogató intézkedéseket kell hozni, többek között családjaik javára, és felszólítja a tagállamokat, hogy fogadjanak el nagyra törő és elérhető célokat a gyermekszegénység visszaszorítása – és végső soron felszámolása – érdekében;

95. javasolja a tagállamokban megfelelő struktúrák létrehozását annak elősegítésére, hogy a gyermekek és a szülők a megváltozott családi körülményekhez alkalmazkodni tudjanak;

96. felhívja a Bizottságot, hogy tegyen lépéseket annak érdekében, hogy a gyerekek élvezhessék gyermekéveiket és részt vehessenek gyermekevékenységekben anélkül, hogy társadalmi megkülönböztetéstől vagy kirekesztéstől kellene szenvedniük;

97. felszólítja a Bizottságot, hogy törekedjen a kifejezetten a gyermekszegénységre, a fiatalok munkanélküliségére és a kisebbségek társadalomba való beilleszkedésére irányuló stratégiáknak valamennyi vonatkozó fejlesztési stratégiába – beleértve a szegénység csökkentéséről szóló stratégiai dokumentumokat és az indikatív programokat is – történő beillesztésére;

98. felszólítja az érintett intézményeket, hogy adjanak a gyermekeknek lehetőséget, hogy valóban hozzájárulhassanak a szegénység elleni küzdelemhez; a gyermekszegénység elleni hatékonyabb küzdelem céljából felszólít arra, hogy valamennyi érintett fél – beleértve a legszegényebb gyermekeket is – számára biztosítsanak ténylegesen aktív szerepet a rendkívüli szegénység felszámolására irányuló ilyen projektek megtervezésében, létrehozásában és értékelésében;

99. hangsúlyozza, hogy a gyermekek kereskedelmi célú, szexuális kizsákmányolása – azaz a gyermekek szexuális célokra történő kereskedelme, a gyermekpornográfia és a gyermek-szexoturizmus – elleni küzdelmet a stratégia egyik fő célkitűzésévé kell tenni az Európai Unión belüli és azon kívüli tevékenységek során, mindenekelőtt az Egyesült Nemzetek Millenniumi Fejlesztési Céljainak (MFC) fényében; rámutat arra, hogy a szegénység gyakran a társadalmi kirekesztés, a megkülönböztetés, valamint a gyermekek veszélyeztetésének egyik oka és súlyosbítja azokat; azon a véleményen van azonban, hogy a gyermekek kereskedelmi célú, szexuális kizsákmányolásának valódi gyökere a gyermekekkel folytatott szex iránti keresletben és a szervezett bűnözésben van, amely kihasználja a gyermekeket veszélyeztető helyzeteket;

100. felszólít arra, hogy vegyék fontolóra pszichológiai–szociális gondozás és érzelmi támogatás nyújtását a nehéz helyzetben – például fegyveres konfliktusban és válsághelyzetekben – élő gyermekek, lakóhelyükről eltávolított gyermekek, vagy rendkívüli szegénységben élő gyermekek számára;

101. felszólítja a tagállamokat, hogy gyakorolják a gyermekek megsegítésére és védelmére irányuló kötelességüket annak érdekében, hogy minden gyermeket megóvjának az alultápláltság, a betegségek, a rossz bánásmód és a visszaélések kockázataival szemben, saját vagy szülei társadalmi státuszától és/vagy jogállásától függetlenül;

102. kéri, hogy a Bizottság nyújtson be irányelvjavaslatot, amely kiterjed az EK-Szerződés 13. cikkében felsorolt valamennyi megkülönböztetés kérdésére és a 2000. június 29-i, a személyek közötti, faji vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló 2000/43/EK tanácsi irányelvben⁽¹⁾ említett valamennyi területre;

⁽¹⁾ HL L 180., 2000.7.19., 22. o.

2008. január 16., szerda

103. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fordítsanak különös figyelmet a gyermekeket érintő megkülönböztetés valamennyi formájára, beleértve a tanulási nehézségekkel (pl. diszlexia, diszkalkulia, diszpraxia) küzdő vagy egyéb fogyatékossgal rendelkező gyermekekkel szembeni megkülönböztetést is;

104. üdvözlöi a számos nem kormányzati szervezet és önkéntes munkások meglétét, amelyek a rendkívüli szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem érdekében barátságot és szolidaritási köteleket alakítanak ki a leghátrányosabb helyzetű gyermekek és a különféle társadalmi háttérű gyermekek között; felszólítja az EU-s intézményeket és a tagállamokat annak biztosítására, hogy a legszegényebb gyermekek is részesülhessenek a közösségi projektekből, valamint hogy az európai önkéntes szolgálat projektjei az ilyen szervezetek számára több lehetőséget biztosítsanak arra, hogy fiatal önkénteseket alkalmazzanak;

105. kéri, hogy különösen a roma gyermekek és a más nemzetiségi kisebbségekhez tartozó gyermekek javára hozzanak célzott intézkedéseket, mindenekelőtt a megkülönböztetés, a szegregáció, a társadalmi és oktatási kirekesztés, valamint a kizsákmányolás felszámolása érdekében, amelynek gyakran szenvedő alanyai; arra is felszólítja a tagállamokat, hogy tegyenek erőfeszítéseket a szellemi fogyatékosokkal foglalkozó intézményekben a roma gyermekek túlságosan nagy számának megszüntetésére; szeretné ezen kívül, ha ösztönzést kapnának a beiskolázási kampányok és az iskola korai elhagyása ellen hozott intézkedések, továbbá a megelőző jellegű egészségügyi és támogatási projektek, ideértve az oltásokat is;

106. azon a véleményen van, hogy az EU-nak célul kell kitűznie maga elé, hogy az EU-ban ne legyenek hajléktalan gyermekek és utcán élő gyermekek; kéri, hogy irányozzanak elő megfelelő és célzott intézkedéseket a hajléktalan gyermekek és az utcán élő gyermekek megsegítésére, mivel többségük súlyos traumán esett át és a társadalomból kirekesztett, nem részesül formális oktatásban és egészségügyi ellátásban, különösen könnyen válik az emberkereskedelem (mint például prostitúció, szervkereskedelem és illegális örökbefogadás), kábítószer-függőség és bűncselekmény áldozatává, és gyakran kérégetésre kényszerítik;

107. arra kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy az utcán élő gyermekek és a kérégetésre kényszerített gyermekek ezreit ismerje el súlyos szociális és emberjogi problémaként, amely sérti az ENSZ gyermekjogi egyezményét, és arra is felszólítja a tagállamokat, hogy vezessenek be szankciókat a kérégetésre kényszerített gyermekek megaláztatásáért felelős személyek ellen;

108. felszólítja az Európai Uniót, a tagállamokat és a szervezett civil társadalmi szervezeteket annak biztosítására, hogy minden gyermek lehetőséget kapjon arra, hogy gyermekek csoportjában vagy társulásában vegyen részt, hogy más gyermekekkel találkozhasson és véleményt cserélhessen; ezen az alapon felszólít a felnőttek által megtett támogatási intézkedések létrehozására, amelyek annak biztosítására törekuszenek, hogy minden gyermek úgy érezze, hogy része egy csoportnak és abban kifejezheti magát; felszólítja ennélfogva a tagállamokat és az érintett helyi hatóságokat, hogy ösztönözzenek olyan projekteket – mint például a gyermekek helyi tanácsait vagy parlamentjeit –, amelyek arra irányulnak, hogy a gyermekek számára lehetővé tegyék, hogy ekként kifejezhessék magukat, annak biztosítása mellett, hogy a leginkább kirekesztett gyermekek is részt vesznek;

109. szeretne megbizonyosodni arról, hogy van-e lehetőség közösségi eszköz létrehozására az örökbefogadás terén, amelyet a gyermek jogairól szóló ENSZ egyezményrel és az egyéb vonatkozó nemzetközi normákkal összhangban dolgoznának ki, és amely javítja az információs szolgáltatásokkal kapcsolatos gondosság minőségét, a nemzetközi örökbefogadások előkészítését, a nemzetközi örökbefogadási kérelmek feldolgozását és az örökbefogadást követő szolgáltatásokat, figyelembe véve, hogy valamennyi nemzetközi gyermekjogvédelmi egyezmény elismeri az elhagyott vagy árva gyermek jogát a családhoz és a védelemhez;

110. felhívja a tagállamokat, hogy lépjenek fel a gyermekek családhoz való alapvető jogának biztosítása érdekében; felhívja ezért a tagállamokat, hogy keressenek hatékony megoldásokat a gyermekek elhagyásának megelőzésére és az elhagyott vagy árva gyermekek intézményi elhelyezésének kiváltására; amikor egy gyermek számára új megoldást találnak, az ENSZ a gyermek jogairól szóló egyezménye értelmében elsődlegesen a gyermek érdekeit kell figyelembe venni;

111. úgy véli, hogy örökbefogadásra a gyermek nemzetisége szerinti országban vagy nemzetközi örökbefogadási eljárás során talált családnál kerülhet sor, összhangban a nemzeti jogszabályokkal és a nemzetközi megállapodásokkal, míg az intézményeknél történő elhelyezés csak átmeneti megoldásként alkalmazható; a nevelőcsaládok jelenthetik az alternatív családi gondozási megoldások egyik formáját; sürgeti, hogy a gyermekkereskedelem megelőzése érdekében a tagállamok és a Bizottság – a Hágai Konferenciával, az Európa Tanáccsal és a gyermekvédelmi szervezetekkel együttműködésben – hozzanak létre egy, az e gyermekek fejlődése átlátható és hatékony nyomon követésének biztosítására irányuló keretet; felszólítja a tagállamokat, hogy e tekintetben különös figyelmet szenteljenek a különleges szükségletekkel rendelkező gyermekekre, például az orvosi kezelésre szoruló vagy fogyatékkal élő gyermekekre;

2008. január 16., szerda

112. ösztönzi a tagállamokat arra, hogy irányozzanak elő fellépéseket az árvaházakból és más gondozó intézményekből kikerülő fiatal felnőttek javára, annak érdekében, hogy támaszkodhassanak olyan intézkedésekre, amelyek segítik őket szakmai jövőjükkel kapcsolatos terveik kidolgozásában és elősegítik beilleszkedésüket a társadalomba;

113. hangsúlyozza a kiskorú elkövetők által tapasztalt társadalmi kirekesztést, ami sok esetben lehetlenné teszi a társadalomba való zökkenőmentes újbóli integrációjukat; ezért arra ösztönzi a tagállamokat, hogy alakítsanak ki kísérő stratégiákat e veszélyeztetett kiskorúak vagy fiatal felnőttek javára, annak érdekében, hogy segítséget nyújtsanak számukra szakmai jövőjükkel kapcsolatos terveik kidolgozásában és elősegítsék társadalomba való visszailleszkedésüket;

114. megjegyzi, hogy azok a gyermekek, akik egyedi igényű szülei vagy testvéreik gondozását végzik, különleges célzott támogatásra legyenek jogosultak;

115. hangsúlyozza, hogy a jövőbeni EU-s stratégiának el kell ismernie, hogy a társadalomban a család a gyermek túlélésének, védelmének és fejlődésének alapvető intézményeként jelentős szerepet tölt be; azon a véleményen van, hogy a gyermekek jogait teljes mértékben figyelembe kell venni a szakmai élet és a családi élet összeegyeztetésével és a munkaidővel kapcsolatos kérdésekben, különös tekintettel a fogyatékkal élő, illetve fogyatékos gyermeket nevelő anyák körülményeire, valamint a gyermekeket és szüleiket segítő köz és/vagy magán támogatási politikákban annak érdekében, hogy képesek legyenek viselni és megosztani nevelési és gondoskodási felelősségeiket; úgy véli, hogy el kell ismerni, hogy manapság az emberek egyre nagyobb számban élnek olyan alternatív családmódellben, amelyek nem felelnek meg az anyából, apából és a biológiailag tőlük származó gyermekekből álló, hagyományos családmágnak;

116. sürgeti a tagállamokat, hogy töröljenek el a szülők gyermekekkel történő kapcsolattartáshoz való jogával kapcsolatos valamennyi korlátozást, amely a nemzetiségbeli különbségekből fakad, különösen az adott ország hivatalos nyelvével eltérő nyelv beszéltetésére irányuló választással kapcsolatban; azon a véleményen van, hogy az olyan többnemzetiségű családokkal kapcsolatos korlátozások eltörlése, ahol konfliktus van a szülők között, a gyermek és a szülő által választott nyelv használatának korlátozás nélküli szabadságát kell, hogy maga után vonja, megfelelően tiszteletben tartva bármely a bíróságok által esetlegesen megállapított olyan követelményt, hogy a találkozásokat felügyeljük;

117. üdvözli a gyermekjogi ombudsman intézményének bevezetését és felszólítja a tagállamokat, hogy könnyítsék meg annak nemzeti és helyi szinten történő bevezetését;

Gyermekmunka

118. hangsúlyozza, hogy rendkívül fontos biztosítani, hogy azok a gyerekek, akik jogilag elég idősök ahhoz, hogy dolgozzanak, az azonos fizetésért azonos munka elv alapján részesüljenek díjazásban;

119. felkéri a Bizottságot annak biztosítására, hogy a kereskedelmi és együttműködési megállapodások keretében felállított emberi jogi bizottságok és alszervezetek tárgyalásaik során összpontosítsanak a gyermekmunka problémájára, valamint a gyermekek védelmére a durva bánásmód, kizsákmányolás és diszkrimináció minden formájával szemben;

120. hangsúlyozza, hogy biztosítani kell, hogy minden politikának, mind bel-, mind külpolitikának, a tagállamok és az EU szintjén egyaránt figyelemmel kell lennie a gyermekmunka minden formájának megszüntetésére; úgy véli, hogy a nappali oktatás a legjobb mód a probléma megoldására a lányok és a fiúk esetében egyaránt, mivel egyrészt megakadályozza az ilyen visszaéléseket, másrészt megszakítja az írástudatlanság és a szegénység vég nélküli sorozatát;

121. határozottan elítéli a gyermekmunka, a rabszolgaság és a kvázi rabszolgaság minden formáját, valamint a munka minden egyéb formáját, amely a gyermekek egészségét és biztonságát károsan befolyásolja; felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy az Európai Unió harmadik országokkal folytatott kereskedelmét, illetve az ilyen országoknak nyújtott fejlesztési segélyeket szorosabban kapcsolják össze a gyermekmunka legrosszabb formáinak tilalmáról, valamint az ezek felszámolására irányuló azonnali intézkedésekről szóló ILO-egyezmény ezen országok általi végrehajtásával;

2008. január 16., szerda

122. rámutat arra a tényre, hogy előfordulhat, hogy az Európai Unióban olyan termékeket árusítanak, amelyeket gyermekmunkával állítanak elő; felszólítja a Bizottságot, hogy valósítson meg egy olyan mechanizmust, amelyen keresztül a gyermekmunka áldozatai a tagállamok nemzeti bíróságainál jogorvoslatért folyamodhatnak az európai társaságokkal szemben; felhívja a Bizottságot, hogy tartassa be az ellátási láncnak való megfelelést, és terjesszen elő olyan mechanizmusokat, amelyek a fővállalkozót felelőssé teszik a gyermekmunkára vonatkozó ENSZ-egyezményeknek az ellátási láncban való megsértése esetén; ebből a célból felhívja az EU-t, hogy használja az általános preferenciális rendszer (GSP) eljárását mint a világ különböző részein előforduló gyermekmunka kihasználása elleni hatékonyabb harc egyik módját, különleges intézkedéseket hozva a veszélyes munkára, amelyre nagyon sok gyermeket kényszerítenek;

A bevándorlók, menedékkérők és menekültek gyermekei

123. kéri, hogy a gyermek legjobb érdekében fordítsanak külön figyelmet a menekült, menedékkérő és migráns gyermekek, valamint az olyan gyermekek helyzetére, akiknek szülei menedékkérők, menekültek vagy illegális bevándorlók, annak érdekében, hogy ezek a gyermekek szüleik jogállásától függetlenül élvezhessék jogaikat, és ne kelljen szenvedniük egy olyan helyzet negatív következményeitől, amelyről nem tehetnek, továbbá foglalkozzanak sajátos szükségleteikkel, különleges figyelmet fordítva a család egységének megőrzésére, amennyiben ez szolgálja leginkább a gyermek érdekeit;

124. felszólít arra, hogy fordítsanak különös figyelmet a kísérő nélküli gyermekekre a bevándorlás valamennyi formájával összefüggésben, mivel a szervezett bűnözés minden lehetőséget kihasznál, hogy egy gyermeket behozzon egy országba annak érdekében, hogy kizsákmányolhassa; azon a véleményen van, hogy a tagállamoknak ébernek kell lenniük és biztosítaniuk kell, hogy minden elképzelhető helyzetre nézve legyenek gyermekvédelmi politikák;

125. felszólít a bevándorló gyermekek számára az oktatáshoz való hozzáférésre és programok és források létrehozására a sebezhetőségre és a kísérő nélküli kiskorúakra – kultúraközi perspektívából – különös figyelmet fordítva;

126. emlékeztet rá, hogy a gyermekek védelmére vonatkozó nemzetközi normák érvényesek az Európai Unió területére illegális bevándorlóként kísérő nélkül érkező kiskorúakra; kéri valamennyi helyi, regionális és nemzeti hatóságot, valamint az Európai Unió intézményeit, hogy a lehető legnagyobb mértékben működjenek együtt e kísérő nélküli kiskorúak védelme érdekében; felkéri a Bizottságot, hogy egyrészt alakítson ki valamennyi harmadik származási országgal nemzetközi segítségnyújtási együttműködési eljárásokat, amelyek garantálják a kiskorúak ezen országokba történő szabályos visszatérését, másrészt hozzon létre olyan mechanizmusokat, amelyek a származási országba történő visszatérésüket követően e kiskorúak védelmét szolgálják akár saját családjukban, akár hatékony védelmet nyújtó mechanizmusok vagy intézmények révén;

127. szeretné, ha a közös menedékügyi rendszer alapját képező új eszközök – együtdöntés útján történő – elfogadásának keretében a gyermekek jogainak védelme első helyre kerülne, valamint olyan sajátos intézkedéseket dolgoznának ki számukra, amelyek figyelembe veszik sebezhetőségüket, továbbá különösen, ha megfelelő hozzáférést biztosítanak a gyermekek számára a menekültrendszerhez, iránymutatást nyújtanának a gyermekekkel kapcsolatos eljárásokhoz, megfelelően figyelembe véve a menedékkérő családokban a gyermek menedékkérésének egyedi indokait és a menedékkéréssel kapcsolatos eljárásban a család újraegyesülésének szélesebb lehetőségét;

128. felhívja a figyelmet a mindkét szülőjüktől vagy a korábbi jogi vagy megszokott elsődleges gondozójuktól elválasztott migráns gyermekek különleges helyzetére és felszólítja arra, hogy vegyék fontolóra egy olyan célirányos EU-s intézkedés szükségességét, amely valamennyi árva gyermek segítséghez való jogával, a területre való bejutással, a gyámok kinevezésével és szerepével és a meghallgatáshoz való joggal, a fogadás és a család nyomon követésével kapcsolatos intézkedésekkel foglalkozik, amely lehetőség szerint tartós megoldásokat is kínálhat;

129. felhívja a figyelmet arra, hogy a felnőtt kísérő nélküli, hontalan, valamint a születésükkor nem anyakönyvezett gyermekek különösen veszélyben vannak, és felszólítja a tagállamokat, hogy hozzanak egyedi intézkedéseket az egyes gyermekek legjobb érdeke alapján, különösen az ENSZ gyermekjogi egyezménye és az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztossága által meghatározottak szerint;

2008. január 16., szerda

130. felhívja a figyelmet az oktatás szerepére, amelynek az egyenlőségen kell alapulnia, erőszak vagy testi fenyegetés nélkül; sürgeti a Bizottságot, hogy különítsen el – a mindkét nembeli kiskorúakkal foglalkozó, a nemi kérdésekre, az emberi jogokra, szexuális és reprodukzív egészségre, a női nemi szervek megcsonkítására és a HIV/AIDS-re vonatkozó oktatási és tudatosítási programok létrehozása terén – a menekültközösségekben az erőszak bármely formájának, különösen a nemi erőszak és a szexuális kizsákmányolás megakadályozásához szükséges forrásokat;

131. hangsúlyozza, hogy ellentmondások találhatóak az európai menekültügyi eszközökre vonatkozó joganyag és a végrehajtás gyakorlata között, és hogy óriási különbségek vannak azt illetően is, hogy a menekült státusszal rendelkező gyermekeket hogyan kezelik az egyes tagállamokban;

132. kiemeli, hogy a menedékkérők 5%-a kíséret nélkül érkező kiskorú, aminek következtében a befogadó országba való megérkezésük után jól képzett jogi képviselőket kell melléjük kinevezni, akik érdekeiket a legjobban képviselik; kéri a befogadó létesítményekbe kerülő gyermekek életkörülményeinek javítását; csatlódott, amiért nincsenek a gyermekek szempontjait figyelembe vevő menekültügyi eljárások;

133. megjegyzi, hogy számos veszély, amelynek a menekült gyermekek ki vannak téve, éppúgy fenyegeti azokat a gyermekeket, akiket saját hazájuk határain belül kényszerítettek helyváltoztatásra;

134. ragaszkodik ahhoz, hogy csak abban az esetben küldjék vissza a gyermekeket saját hazájukba, ha épségüket és biztonságukat garantálni lehet, továbbá hangsúlyozza a család felkutatásának és újraegyesítésének fontosságát; hangsúlyozza, hogy meg kell tiltani visszaküldésüket, ha fennáll a veszélye annak, hogy súlyos bajuk eshet – például gyermekmunka, szexuális kizsákmányolás, erőszak vagy a női nemi szervek megcsonkításának kockázata, társadalmi kirekesztés fenyegeti őket vagy fegyveres konfliktusokba vonhatják be őket;

135. hangsúlyozza, hogy javítani kell az adatgyűjtést a menekült státuszt kérő gyermekekről, az olyan gyermekekről, akik illegálisan tartózkodnak egy másik állam területén, de nem kérnek menekült státuszt és a menekültügyi eljárások eredményeiről és a gyermekek sorsának alakulásáról a menedékjog iránti kérelmükről szóló kedvező vagy elutasító határozat elfogadását követően, annak biztosítása érdekében, hogy a gyermekek ne tűnjenek el és ne váljanak bűncselekmények áldozataivá;

136. hangsúlyozza a kivándorlás negatív következményeit, illetve azt a veszélyes helyzetet, amikor a gyermekeket a kivándorló szülők egyedül hátrahagyják szülőföldjükön; hangsúlyozza annak szükségességét, hogy mindenre kiterjedő ellátást, beilleszkedést és oktatást kell az ilyen gyermekek számára biztosítani, lehetőség szerint a család újraegyesítésével együtt;

137. felszólítja a Bizottságot, hogy készítsen tanulmányt annak lehetőségéről, hogy az EU-ban született gyermekeknek uniós állampolgárságot ajánljanak fel szüleik jogállásától függetlenül;

138. emlékeztet arra, hogy a gyermekek közigazgatási fogva tartásának kivételes intézkedésnek kell lennie; hangsúlyozza, hogy a családjaik által kísért gyermekek csak végső intézkedésként, a lehető legrövidebb ideig tarthatók fogva és csak akkor, ha a fogva tartásuk az ENSZ gyermekjogi egyezménye 37. cikkének b) pontja értelmében legjobb érdeküket szolgálja, továbbá hogy a kíséret nélküli kiskorúak nem tarthatók fogva és nem küldhetők vissza;

139. emlékeztet arra, hogy a gyermekeknek joguk van az oktatáshoz és a szórakozáshoz;

A gyermekek tájékoztatáshoz és oktatáshoz való joga

140. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki egy hatékony rendszert, hogy a gyermekek életkoruknak és szellemi érettségüknek megfelelő mértékben, a családon belül, az oktatási intézményekben megismerhessék jogaikat és élhessenek velük;

141. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a fiatal lányok számára könnyítsék meg a reprodukzív egészségre és az azzal kapcsolatos szolgáltatásokra vonatkozó tájékoztatáshoz és oktatáshoz való hozzáférést;

2008. január 16., szerda

142. sürgeti a tagállamokat, hogy tegyenek meg minden szükséges intézkedést gyermekgondozási létesítményeik minőségének biztosítására, beleértve a gyermekeket ellátó hivatásos munkatársak folyamatos szakmai képzését valamint gyermekjogi képzését, megfelelő munkakörülmények és fizetés biztosítását, mivel ezek a létesítmények és az ott dolgozók biztosítják a gyermekek számára jövőjük szilárd megalapozását, ugyanakkor a szülők javát is szolgálják, különösen a dolgozó és egyedülálló szülők munkaterhe tekintetében, ami viszont hozzájárul a nők – következésképpen a gyermekek – körében a szegénység csökkentéséhez;

143. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek összpontosított erőfeszítéseket a partnerországoknak történő segítségnyújtásra annak érdekében, hogy elérhessék a szabad és egyetemes általános iskolai oktatás célját (MFC 2) és felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák az „Oktatás mindenkinek – Rövid úton” című kezdeményezéshez szükséges finanszírozást;

144. kiemeli, hogy különös figyelmet kell fordítani a nemi esélyegyenlőségről szóló MFC 3-ra, valamint a lányok oktatására, a helyi tanárnők alkalmazására és képzésére, a tananyag férfiközpontúságának megszüntetésére, az iskolák helyének kijelölésére és a megfelelő higiéniai körülmények kialakítására; hangsúlyozza, hogy az iskoláknak olyan biztonsági zónáknak kellene lenniük, ahol tiszteletben tartják a gyermekek jogait, valamint, hogy hathatós megelőzést és megoldást kell találni az iskolai és az iskolák környéki szexuális zaklatás és erőszak problémájára;

145. felszólítja a tagállamokat, hogy mozdítsák elő a több generáció együttélésére irányuló projekteket (többgenerációs otthonok) annak lehetővé tétele érdekében, hogy a gyermekek idősek között nőhessenek fel, ugyanakkor pedig lehetővé téve, hogy az idősek élvezhessék egy társadalmi támogatási hálózat előnyeit, és hogy ismereteik és tapasztalatuk megosztása révén hozzájáruljanak a gyermekek fejlődéséhez;

146. hangsúlyozza, hogy az oktatáshoz való jog alapvető követelménye a gyermekek társadalmi fejlődésének és minden gyermek számára egyéni képességei szerint, az etnikai és társadalmi származásától, illetve a szülei családi állapotától függetlenül hozzáférhetőnek kell lennie;

147. úgy ítéli meg, hogy a gyermekeknek helyzetüktől, illetve szülei helyzetétől függetlenül hozzá kell férniük az oktatáshoz; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a migráns és menekült gyermekek számára is biztosítsák ezt a hozzáférést;

148. hangsúlyozza, hogy a jövőbeli EU-stratégiának el kell ismernie az esélyegyenlőségen alapuló, megkülönböztetés nélküli oktatáshoz való jogot;

149. ösztönzi a tagállamokat, hogy tegyék prioritássá az emberi jogokkal és azon közös értékekkel kapcsolatos tantárgyak tanrendbe történő felvételét, amelyek a demokratikus polgárság alapját képezik;

150. kéri, hogy az EU-stratégia prioritásai között szerepeljen olyan intézkedések koherens együttesének az elfogadása, amelyeknek célja, hogy a hátránnyal élő gyermekek mindig élvezhessék jogaikat, a lehetséges megkülönböztetések elkerülése végett, továbbá iskolai, társadalmi és szakmai beilleszkedésük elősegítése érdekében minden életszakaszban;

151. ajánlja továbbá a Bizottságnak és a tagállamoknak, hogy vizsgálják meg a fogyatékkal élő diákok különleges szükségleteit, illetve a társadalomba való beilleszkedésük előmozdítását célzó, szükségleteikhez igazított beiskolázási program végrehajtását;

152. kéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy kiemelt figyelmet szenteljenek a fogyatékkal élőknél integrált oktatásának, annak érdekében, hogy a fogyatékkal élőknél társadalmi beilleszkedése már az oktatási intézményekben töretlen legyen, valamint azért, hogy az ép gyermekek toleranciája is növekedjen a fogyatékosok és a társadalmi egyenlőtlenségek iránt;

153. kéri, hogy nagyobb elhivatottsággal közelítsék meg a megkülönböztetéssel, a társadalmi sokféleséggel, a tolerancia iskolai tanításával, az egészséges életmód oktatásával, a táplálkozási tudnivalók oktatásával, az alkohol, a kábítószer, a gyógyszerek és pszichotróp anyagok és egyéb kábító hatású anyagok túlzott fogyasztásának megelőzésével, valamint a szexuális egészségre vonatkozó oktatással kapcsolatos kérdéseket;

2008. január 16., szerda

154. megjegyzi, hogy a közösségi intézményekben (bölcsődék, iskolák) nyújtott korai gondozás az egyik legjobb módja annak, hogy megoldják a munka és a családi élet összeegyeztetésének problémáját, továbbá – a gyermek fejlődésének korai szakaszában – biztosítja a gyermekek egyenlő esélyekben való részesülését és szocializálódását;

155. rámutat, hogy a lányok iskolai oktatásban és az úszáshoz hasonló sportágakban való részvételének megtiltását egyetlen kultúra vagy vallás sem indokolhatja, és azt nem szabad eltérni;

156. felszólítja a tagállamokat, hogy valamennyi gyermek számára biztosítsák az életkoruknak megfelelő játszó- és sportlehetőségekhez való ingyenes vagy megengedhető árú hozzáférést;

Egészség

157. rámutat arra az aggasztó tényre, hogy Európában egyre nagyobb méreteket ölt az elhízás, különösen a gyermekek körében; hangsúlyozza, hogy a becslések szerint több mint 21 millió túlsúlyos gyermek van az EU-ban, és ez a szám évente 400 000-rel növekszik; felszólítja a Bizottságot, hogy terjesszen elő javaslatokat az agresszív és megtévesztő reklámok szabályozására, valamint hogy az elhízás egyre növekvő problémájának kezelése érdekében javítsa a feldolgozott élelmiszerek tekintetében a tápanyagokra vonatkozó címkézéssel kapcsolatos rendelkezéseket;

158. felszólítja a tagállamokat és megfelelő hatóságait, hogy tegyék meg a lehető legtöbbet annak biztosítása érdekében, hogy a gyermekeket egészséges fizikai környezet vegye körül, amiatt az aránytalan hatás miatt, amelyet a szennyezés és a szegényes életkörülmények okoznak a fiatalokra nézve; megfelelő figyelmet kell fordítani a gyermekek tanulási környezetére is és megfelelő előírásokat kell bevezetni;

159. emlékeztet a gyermekek egészséghez való jogára és különösen a serdülők szexuális és reprodukció egészséghez való jogára, valamint hangsúlyozza, hogy az anyák egészsége védelmének a gyermek jogairól szóló jövőbeni EU-stratégia szerves részét kell képeznie, amelynek elő kell mozdítania a várandós vagy szoptató nők megfelelő élet- és munkakörülményeit, minden nő egyenlő és egyetemes hozzáférést a szülés előtti és utáni minőségi orvosi ellátásokhoz az anyai és gyermekhalandóság, valamint az anya által gyermekének átadott betegségek csökkentése érdekében; hangsúlyozza a szülési szabadságnak a gyermek fejlődésével kapcsolatos, alapvető fontosságát, különös tekintettel a gyermeknek az anyával meglévő kapcsolatára nemcsak a születést követő első hónapokban, hanem az első életévekben is;

160. üdvözli azt a tényt, hogy a Bizottság elismeri, hogy a gyermekek – születésüktől felnőttkorukig – életük különböző fejlődési szakaszaiban igen eltérő igényekkel rendelkeznek; emlékeztet a gyermekeknek az egészség elérhető legmagasabb szintjéhez való jogára és különösen a serdülők szexuális és reprodukció egészséghez, valamint a családtervezéssel kapcsolatos képzéshez és szolgáltatásokhoz való jogára, és ennél fogva annak a jövőbeli gyermekjogi EU-stratégia elválaszthatatlan részét kell képeznie;

161. megállapítja, hogy a gyermekeknek az ENSZ gyermekjogi egyezményében megállapított jogai valamennyi, 18. életévét be nem töltött személyre vonatkoznak, továbbá hogy el kell ismerni a serdülőknek a szexuális és reprodukció egészséggel és jogokkal kapcsolatos egyedi szükségleteit;

162. hangsúlyozza a nemi és reprodukció egészségügyi jogokkal kapcsolatos politikák ösztönzésének fontosságát a fiatal nők körében a szexuális úton terjedő betegségek (mint a HIV/AIDS), a nem kívánt terhességek valamint az illegális és nem biztonságos abortuszok előfordulásának visszaszorítása, valamint a fiatalok reprodukció egészséggel összefüggő igényeik meg nem értésének megakadályozása érdekében;

163. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyen lépéseket a HIV/AIDS-ben szenvedő szülők gyermekeinek védelme érdekében, és kiemeli az MFC 5 (az anyák egészségének javításáról), az MFC 4 (a gyermekhalálozás csökkentéséről) és az MFC 6 (a HIV/AIDS, malária és egyéb betegségek elleni küzdelemről) fontosságát; továbbá sürgeti a kutatásba és a gyermekgyógyászati antivírusok fejlesztésébe, a malária szűnyog elleni hálók beszerzésébe és a védőoltásoknak a GAVI Szövetségen (a korábbi Global Alliance for Vaccines and Immunization) keresztüli támogatásába történő befektetéseket;

2008. január 16., szerda

164. felszólítja a tagállamokat, hogy biztosítsanak szexuális felvilágosítást, tájékoztatást és tanácsadást annak érdekében, hogy növeljék az egyén szexualitásával kapcsolatos tudatosságot és annak tiszteletben tartását, továbbá hogy megelőzzék a nem kívánt terhességeket, valamint a HIV/AIDS és más, nemi úton terjedő betegségek elterjedését; továbbá könnyítsék meg a különböző fogamzásgátlókhoz és az azokra vonatkozó tájékoztatáshoz való hozzáférést;

165. felszólítja a tagállamokat annak biztosítására, hogy az iskolai oktatásban részesülő és nem részesülő gyermekek és serdülők egyaránt személyre szabott és átfogó tudományos tájékoztatásban részesüljenek a szexuális és a reprodukció egészségéről annak érdekében, hogy tájékozottan tudjanak választani a személyes jólétükkel kapcsolatos kérdésekre vonatkozóan, beleértve a szexuálisan terjedő betegségek és a HIV/AIDS megelőzését is;

166. ösztönzi a tagállamokat és a Bizottságot, hogy – az Unión belül és azon kívül egyaránt – mind a két nemhez tartozó gyermekek esetében segítse elő az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférést, különös hangsúlyt fektetve a hátrányos helyzetű, illetve az etnikai vagy társadalmi kisebbségekből származó gyermekekre;

167. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a következők révén növeljék a nők és a gyermekek alkohollal kapcsolatos károsodása elleni küzdelemre irányuló erőfeszítéseiket:

- a) a nők számára jobb tájékoztatás nyújtása a magzati alkoholszindrómáról,
- b) megfelelő egészségügyi szolgáltatás nyújtása és tanácsadás a terhesség alatt és után az alkoholproblémákkal küzdő nők számára, valamint azon nők és gyermekek számára, akik alkohol- és szenvedélybetegséggel kapcsolatos problémákkal küzdő családokban élnek,
- c) a 6.00 és 21.00 óra közötti reklámtilalom és a gyermekekkel kapcsolatos tartalommal (számítógépes játékok, képregények) bíró alkoholreklámok tilalmával szigorúbb szabályozás bevezetése az alkoholtartalmú italok reklámozására, valamint sporteseményeknek az alkoholipar által történő szponzorálására vonatkozóan, annak érdekében, hogy a gyermekek felé ne közvetítsenek pozitív képet az alkoholról, és
- d) olyan alkoholtartalmú italok tilalma, amelyek kinézetükben alig különböznek az édességtől vagy a játékoktól, mert a gyermekek nem tudnak különbséget tenni az alkoholtartalmú és a nem alkoholtartalmú italok között;

168. kéri, hogy a Bizottság és a tagállamok gondoskodjanak olyan feltételek megteremtéséről, hogy minden gyermek hozzájusson valamennyi típusú és szintű egészségügyi szolgáltatáshoz, szükség esetén pozitív intézkedések elfogadásával annak érdekében, hogy a hátrányos helyzetű csoportok élhessenek azokkal az egészségügyi szolgáltatási lehetőségekkel, amelyek e nélkül zárva maradnának előttük;

169. emlékeztet arra, hogy a várandós, a gyermekágyas vagy szoptató munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről szóló 1992. október 19-i 92/85/EGK tanácsi irányelv⁽¹⁾ rögzíti a terhes és szoptató nők munkavállalással kapcsolatos jogait, megkövetelve a munkáltatóktól, hogy tegyenek meg minden megfelelő lépést annak biztosítása érdekében, hogy a munkahelyen sem a nők, sem pedig a magzatok ne legyenek kitéve egészségügyi kockázatoknak;

170. arra szólít fel, hogy kutassák és értékeljék a gyermekek hormonális, neurológiai, pszichológiai és immunrendszerére gyakorolt környezeti hatásokat, valamennyi város- és személyszállítási tervezésbe vezessenek be gyermek-barátságukkal kapcsolatos vizsgálatokat, pozitívan címkézzék a nem gyermekmunkával előállított, importált játékokat;

A születések anyakönyvezése

171. elismeri minden gyermek jogát születéskori anyakönyvezésére, amellyel törvényesen igazolják létezését és jogát arra, hogy állampolgárságot és személyazonosságot kapjon, tekintet nélkül nemükre vagy etnikai származásukra, szülei állampolgárságára vagy menekült, bevándorló vagy menedékkérő jogállására;

172. elismeri, hogy a születési anyakönyvi kivonat segíti a gyermek védelmét azon jogsértésekkel szemben, amelyek korával vagy személyazonosságával kapcsolatos kételyek miatt következnek be; úgy véli, hogy egy megbízható anyakönyvezési rendszerrel megakadályozható a gyermekekkel és szerveikkel való kereskedelem, visszaszorítható az illegális örökbe fogadás és megakadályozható, hogy a gyermekek életkorát magasabbnak tüntessék fel, ami lehetővé teszi a korai házasságkötést, a kiskorúak hadseregbe való toborzását, a gyermekek szexuális kizsákmányolását, a gyermekmunkát⁽²⁾ és a bíróság előtt a kiskorúak felnőttként való kezelését;

173. hangsúlyozza, hogy a nem anyakönyvezett gyermekek „láthatatlansága” fokozza kiszolgáltatottságukat és annak valószínűségét, hogy az őket érő jogsértések észrevétlenül maradnak;

⁽¹⁾ HL L 348., 1992.11.28., 1. o.

⁽²⁾ A gyermek jogairól szóló ENSZ egyezmény 32. cikkének (1) bekezdésében szereplő meghatározás szerint.

2008. január 16., szerda

174. helyteleníti, hogy a nők elleni megkülönböztetés valamennyi formájának kiküszöböléséről szóló ENSZ egyezményvel ellentétes jogszabályokat és gyakorlatokat alkalmazva egyes országokban nemi alapon történő megkülönböztetés valósul meg a születések anyakönyvezésekor, ideértve az egyedülálló anyák gyermekei anyakönyvezésének megtagadását is, az anya állampolgárságának megtagadását, illetve az iskolázatlan lányok anyakönyvezése tekintetében fennálló megkülönböztetést olyan esetekben, amikor az anyakönyvezés feltételül az oktatást határozzák meg;

175. felszólítja a Bizottságot és a gyermekjogi szervezeteket, továbbá a humanitárius segítségnyújtással foglalkozó szervezeteket, hogy a harmadik országokban élők számára együttesen fellépve tudatosítsák a születési anyakönyvezés szükségességét; megjegyzi, hogy születési anyakönyvi kivonat hiányában előfordulhat, hogy a gyermekek esetleges öröklési jogait nem ismerik el; nem juthatnak állami oktatáshoz, egészségügyi ellátáshoz és anyagi támogatáshoz; felhív olyan intézkedések támogatására, amelyek biztosítják, hogy az ilyen szolgáltatásokat egyetemesen nyújtsák a hivatalos anyakönyvezés megtörténteig;

176. felszólítja a Bizottságot, hogy sürgesse az államokat állandó nyilvántartási rendszerek létrehozására, amelyek működése a nemzeti szinttől a falvak szintjéig terjed, amelyekhez ingyen hozzáfér az egész lakosság, azok is, akik távoli helyeken laknak, adott esetben mozgó nyilvántartási egységek biztosítását, valamint megfelelő képzés nyújtását az anyakönyvvezetők számára és elegendő forrást a fenti kezdeményezések finanszírozásához;

177. felhívja a közösségi intézményeket és a tagállamokat, hogy fokozzák az anyakönyvezés ösztönzésére irányuló politikáik eredményes összehangolására irányuló erőfeszítéseiket, különösen az ENSZ-szel és a szakosított szervekkel, olyan közös napirendről történő megegyezés céljából, amely a problémakör vonatkozásában az egész világra kiterjedő, eredményes választ segít elő;

Gyermekek fegyveres konfliktusokban

178. hangsúlyozza a gyermekek és a fegyveres konfliktusok kapcsolatáról szóló uniós iránymutatások végrehajtásának alapvető fontosságát;

179. szorgalmazza, hogy a tagállamok nemzeti jogrendszerük részeként fogadják el a Nemzetközi Büntetőbíróság római alapokmányát és vizsgálják ki, állítsák bíróság elé és büntessék meg mindazokat, akik a törvényeket megszegve fegyveres erőkből/csoportokba gyermekeket toboroznak vagy arra használják őket, hogy a konfliktusokban aktívan részt vegyenek, és ezáltal tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy a fenti bűncselekményekkel kapcsolatos büntetlenség bevett szokása véget érjen;

180. üdvözli a 2007. évi, a gyermekek törvénytelen toborzással és fegyveres erőben/csoportokban való felhasználásával szembeni védelméről szóló párizsi kötelezettségvállalások elfogadását az 1997. évi fokvárosi elvek naprakész megfogalmazásaiként, és szorgalmazza, hogy ezeket minden állam fogadja el;

181. úgy véli, intézkedéseket kell hozni annak biztosítása érdekében, hogy a szabadságuktól megfosztott gyermekekkel a nemzetközi humanitárius és emberi jogi szabályoknak megfelelően bánjanak, figyelembe véve a gyermeki voltukból fakadó speciális helyzetüket, továbbá annak érdekében, hogy tilos legyen fogva tartásuk a felnőttekkel együtt, kivéve a kisgyermekes szülőket; ezzel kapcsolatosan hangsúlyozza az olyan országok igazságügyi és rendőrségi alkalmazottai és személyzete tudatosságának felkeltésére irányuló képzési programok támogatásának szükségességét, amely országokban megfigyelhető, hogy fiúkat vagy lányokat alkalmaznak gyermekkatonaként;

182. hangsúlyozza, hogy a gyermekekkel a fiatalkorúakra vonatkozó igazságszolgáltatás szabályainak megfelelően kell bánni, és keresni kell a bírósági eljárások helyébe lépő alternatívákat; felhív arra, hogy a gyermekeket a bíróságokon fiatalkorúakra szakosodott ügyészeknek és szociális ügyekre szakosodott ügyvédeknek kell segíteniük; kéri tényfeltáró és békéltető bizottságok létrehozását;

183. kéri a korábbi gyermekkatonák és a többi, fegyveres konfliktusoktól érintett gyermek társadalomba való újbóli integrálását és szociális, testi és lelki rehabilitációjukat, a családjukba való visszatérésük elősegítését, akik számára erre nincs lehetőség, azok esetében a gondozás más formájának biztosítását, az iskolai oktatásban való elmaradásuk pótlását segítő kurzusokat és a HIV/AIDS-fertőzésről szóló információk terjesztését; hangsúlyozza annak szükségességét, hogy a társadalom által időnként elutasított és peremre szorított katonalányok újbóli beilleszkedésének sajátos problémáit kezeljék, oktatási, szexuális egészségre vonatkozó, pszichológiai segítő és családi közvetítő programok létrehozása céljából külön források hozzárendelésével;

2008. január 16., szerda

184. hangsúlyozza a tagállamok közös diplomáciai fellépésének szükségességét, amennyiben arról érkeznek jelentések, hogy gyermekeket toboroznak katonai egységekbe vagy fegyveres csoportokba;

185. tudomásul veszi, hogy a konfliktusokkal terhelt instabil államokban a gyermekek érdekeit szolgáló sürgősségi intézkedések ritkán terjednek ki a megfelelő oktatásra, és felszólítja a Bizottságot, hogy támogassa az oktatási tevékenységet, beleértve a vészhelyzetekben történő oktatás ügynökségek közötti hálózata által meghatározott minimális követelmények végrehajtását is;

186. hangsúlyozza, hogy a befagyasztott konfliktusok végleges rendezésének hiánya miatt olyan helyzet keletkezik, amelyben a jogállamiságot mellőzik, és megsértik az emberi jogokat az érintett területeken, illetve hogy ez a gyermekek valamennyi joga biztosításának és tiszteletben tartásának alapvető akadálya; felhív a gyermekek és családjaik sajátos szükségleteinek a befagyasztott konfliktusokkal érintett területeken történő kezelésére irányuló intézkedések megtételére;

A gyermekek és a demokrácia

187. hangsúlyozza, hogy a gyermekeknek jogában áll szabad és nyílt társadalomban felnőni, ahol tiszteletben tartják az emberi jogokat és a szólásszabadságot, és ahol nincs halálbüntetés, különösen kiskorúak esetében;

188. hangsúlyozza, hogy a nem demokratikus államokban a gyermekek helyzete igen ingató és felszólítja a Bizottságot, hogy foglalkozzon az emberek ezen csoportjával;

189. felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a gyermekek és fiatalok politikai tudatossága növelésének kérdését azokban a harmadik országokban, ahol a demokrácia korlátozott, hogy ezek a fiatalok politikailag tudatos polgárokká válhassanak;

190. felszólítja a Bizottságot, hogy hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a fiatalok (politikai) ifjúsági szervezeteken keresztül, önkéntes alapon tudjanak hangot adni véleményüknek;

*

* *

191. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamoknak, valamint a nemzeti gyermekügyi hatóságok európai hálózata (ChildONEurope) Gyermekek Európája kormányközi csoportjának, az Európa Tanácsnak, az Egyesült Nemzetek Gyermekjogi Bizottságának, az UNICEF-nek, a Nemzetközi Munkaügyi Szervezetnek (ILO), az Egyesült Nemzetek menekültügyi főbiztosának (UNHCR) és az Egészségügyi Világszervezetnek (WHO).

A felnőttkori tanulás: tanulni sohasem késő

P6_TA(2008)0013

Az Európai Parlament 2008. január 16-i állásfoglalása a felnőttkori tanulásról: tanulni sohasem késő (2007/2114(INI))

(2009/C 41 E/05)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a „Felnőttkori tanulás: tanulni sohasem késő” című bizottsági közleményre (COM(2006)0614),
- tekintettel az egész életen át tartó tanulás terén cselekvési program létrehozásáról szóló 2006. november 15-i 1720/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozatra ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ HL L 327., 2006.11.24., 45. o.